

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 10. novembra 1939

Štev. 46.

Uvodnik smo morali danes žal izpustiti, kar naj cenj. čitatelji blagohotno upoštevajo.

Uredništvo.

Malaria in Smrt

Po vročem solncu sta stopali dve osebi po samotni prašni cesti: bili sta Malaria in Smrt. Prva je imela obraz poln zlobe, druga pa je izgledala utrujena. Stopili sta v neko vas.

»Prišli sva, da si ogledava to vas«, reče Malaria prvemu vaščanu, ki se je približal. Trudila se je, da da svojemu glasu ton pretnje in grozote. Vaščan pa jo je izzivalno pogledal in ironično odvrnil: »Idi mirno svojo pot«.

To sta ti dve osebi tudi storili in pol ure pozneje sta zapustili vas in nadaljevali svojo samotno hojo.

»Zal«, vzdihne Malaria, »je moje vladavine konec. Zdi se mi, da moj strop ne deluje več«.

»Da«, potrdi Smrt in pokima z glavo, »tudi meni se dozdeva tako. Ali misliš, da sem slepa? Zdi se mi, da ni tvoj strop povzročil v tej vasi niti ene žrtve. Strup gre skozi tvoje roke vsako leto na milijone in milijone ljudi, v angleški Indiji umre vsako leto nad milijon ljudi, a nekoč je bila najina žetev neprimerno obilnejša. Kaj se je zgodilo?«

Malaria odgovori z žalostnim glasom: »Zal ti lahko to pojasnim. Nekoč sem lahko delala svobodno brez zaprek. Nihče ni vedel, kako sem delala in tako se mi ni mogel nihče postaviti po robu. Potem pa so moje žrtve odkrile kininovo drevo«.

»In kaj se je nato zgodilo?« vpraša Smrt.

»To je bil začetek konca, ker so oni začeli jemati kinin iz skorje tega drevesa. Sedaj pa je še strašnejše, ker je mojim sovražnikom uspelo odkriti, da so žuželke anofeli moje pomočnice.«

»Toda kaj se to mene tiče!« odgovori Smrt in se zareži.

»To še ni vse«, odgovori Malaria stokačič. »Komisija Društva narodov proti malariji priporoča, da se kot preventivno sredstvo proti malariji jemlje v dobi mrzlic 40 centigramov kinina dnevno, a da se v primeru obolenja jemlje kot zdravilo kinin v vsakdanjih dozah po 1 do 1.30 grama skozi 5 do 7 dni. Jaz sem proti takemu sredstvu popolnoma brez moči, ker se bo začel končno ves svet tako zdraviti, in potem bo z menoj končano.«

»Jaz ti ne morem pomagati«, odvrne Smrt z obžalovanjem in si briše potno čelo.

Zatopljeni v svoje žalostne misli sta ti dve strašni osebi nadaljevali svojo pot v daljni svet.

Sokolstvo

x Prvodecembrska akademija v Celju. Sokolsko društvo Celje - matica priredi v četrtek 30. t. m. na predvečer praznika zedinjenja v Mestnem gledališču v Celju slavnostno akademijo. Sodelovali bodo vsi društveni oddelki. Na praznik dne 1. decembra bo dopoldne običajna proslava v društveni telovadnici. Spored obeh prireditev bomo pravočasno objavili. Opozarjamo ob tej priliki naše okoliško občinstvo, da bo ponovitev akademije v nedeljo 3. decembra ob 16., ko je zveza z vlaki v vse smeri najugodnejša.

x Sokolsko društvo Celje - matica. Redne seje izvršnega odbora so vsak ponedeljek od 18.15 dalje. Bratom in sestram, ki bi imeli kakršno koli željo v društvenih zadevah, so činitelji društva vsak ponedeljek ob navedenem času na razpolago.

x Brat Engelbert Gangl. V nedeljo 12. t. m. bo minilo 66 let, odkar se je rodil v Metliki v naši Beli krajini prvi podstarešina Saveza SKJ brat Engelbert Gangl, ki je moral nedavno podati ostavko na ta visoki položaj. Naše sokolstvo se z radostjo spominja brata, o katerem bi mogli pisati isto, kar pi-

Atentat v Monakovem

Združene države - dobaviteljice Anglije in Francije — Mirovna pobuda belgijskega kralja in holandske kraljice — Govori Molotova, Halifaxa in Hitlerja — Ponesrečen atentat na Hitlerja

Ameriška reprezentančna zbornica je z 242 glasovi proti 181 sprejela novi ameriški nevtralnostni zakon, s katerim je Amerika dokončno ukinila prepoved izvoza orožja vojskujočim se državam. Kupec orožja v Zedinjenih državah morajo blago takoj plačati in sami odpejati. Predsednik Roosevelt je v soboto podpisal novi zakon, s katerim so postale Združene države za Anglijo in Francijo neizčrpen vir za vojne dobave. Po odredbi predsednika Roosevelta je trgovskim ladjam Združenih držav v bodoče prepovedan dostop v vse angleške in francoske luke na evropskem in afriškem kontinentu do Kanarskih otokov.

Belgijski kralj Leopold in holandska kraljica Viljemina sta se sestala v ponedeljek zvečer v Haagu. Po tem sestanku sta ponudila Angliji, Franciji in Nemčiji svoje posredovanje za ustavitve vojne in vzpostavitev miru. Angleška in francoska vlada ter javnost v mnogih nevtralnih državah so sprejele to mirovno pobudo s dvomijami, v sedanjem trenutku pa vdomijo v uspeh teh mirovnih prizadevanj.

Predsednik sveta ljudskih komisarjev in komisar za zunanje zadeve Molotov je v ponedeljek, na predvečer ruskega narodnega praznika, 22. letnice revolucije, v svojem govoru ostro napadel Anglijo, Francijo in Združene države, ni pa omenil ruskih odnošajev z Nemčijo. Londonski listi tolmačijo ta govor tako, da želi Rusija ostati nevtralna in da ne misli na vojaško sodelovanje z Nemčijo. Istega dne je izdala komunistična internacionala v Moskvi manifest, v katerem dolži Anglijo, Francijo in Nemčijo, da se borijo za nadvlado nad svetom.

Angleški zunanji minister lord Halifax je v torek izjavil v svojem govoru

po radiu, da hoče Anglija ustvaritev novega sveta, iz katerega bi se oboroženi napadi izkoreninili. Anglija želi sodelovanje vseh narodov na podlagi enakopravnosti in se bori proti nasilju, verolomstvu, krivici, zatiranju in preganjanju. V Evropi ne more biti miru, dokler Nemčija ne preneha z napadi. Anglija in Francija hočeta kolikor mogoče popraviti škodo, ki jo je Nemčija povzročila svojim šibkejšim sosedam.

Kancelar Hitler je imel v sredo zvečer, ob proslavi narodno socialističnega puča v Monakovem pred 16 leti, na zborovanju svojih takratnih soborcev v Bürgerbräukellerju v Monakovem govor, v katerem je ostro napadel angleško politiko in napovedal Angliji neizprosno borbo. Izjavil je, da ne bo Nemčija nikdar kapitulirala, marveč da bo zmagala. Zborovanje se je pričelo že ob 20. namesto ob 20.30 in je trajalo samo dobro uro, ker je kancelar Hitler zaradi nujnega odhoda v Berlin skrajšal svoj govor. Ti dve okolnosti sta mu rešili življenje. Nekaj minut po Hitlerjevem odhodu je na podstrešju nad dvorano eksplodiral peklenški stroj. Učinek je bil strahovit. Steber v dvorani, ki je nosil strop, se je podrl, nakar se je strop s tramovjem zrušil v dvorano, predvsem na ono mesto, kjer je bil še nekaj minut prej govoril kancelar Hitler. Pri atentatu je našlo smrt 9 oseb, med njimi 1 ženska, težje ali lažje ranjenih pa je bilo 63 oseb. Vest o ponesrečenem atentatu na kancelarja Hitlerja je povzročila po vsem svetu ogromno senzacijo. V Nemčiji so odredili najstrožje mere, da bi izsledili atentatorje. Za njih izsleditev je razpisanih v Nemčiji 600.000, v inozemstvu pa 300.000 mark nagrade.

Politika

Hlapčevske duše

Zagrebska »Nedelja« poroča, kako so »hrvatski rodoljubi« odstranili iz varaždinske čitalnice sliko prezidenta dr. T. G. Masaryka, češ da je bil »nasprotnik Hrvatov«. Da bi to dokazali, citirajo iz nekega starega članka A. Radića, ki je pisal o Masaryku, da je »v zvezi z nako močno skupino, ki je nasprotna današnji politiki avstrijskega cesarstva«. Črnožolti frankovci se torej še danes maščujejo Masaryku, ker je deloval za osvoboditev Čehov in tudi Hrvatov!

Iz življenja Čehov

Iz Prage poročajo, da se v vseh čeških mestih izvaja naredba o dvojezičnih napisih na ulicah in to tako, da so ti napisi v večini mest najprej v nemškem jeziku. V češkem Narodnem gledališču v Mo-

šejo češki listi o novem starosti ČOS bratu Josipu Truhlaču. Brat Gangl je svetel primer sokolske nesebičnosti, požrtvovalnosti in pobornik socialne pravičnosti — kakršen v besedah, takšen v dejanjih. Nam vsem je vzornik neomajne pripadnosti k slovanski vzajemnosti. Želimo, da bi naš dragi brat še mnogokrat preživljal zdrav in čil obletnice svojega rojstva!

x Postanek pozdrava »Na zdar«. Prški listi pišejo, kako je nastal pozdrav »Na zdar« v češkem sokolstvu. Leta 1862. je bila v praškem Sokolu razstavljena knjiga, v katero so se vpisovale želje in predlogi za izpopolnjevanje sokolskega življenja. V to knjigo je takoj prvo leto vpisal novinar brat Jožef Barak, naj se Sokoli pozdravljajo med seboj z vzklikom »Na zdar«. Predlog je bil takoj osvojen in pozdrav »Na zdar« se je kmalu udomačil po vsej Češki in postal naroden.

ravski Ostravi morajo biti vsak drugi dan predstave v nemškem jeziku.

Po poročilih budimpeštanskih listov je izvedla nemška policija na Češkem zelo ostre mere proti vsem bivšim legionarjem in aretirala mnogo bivših legionarjev. »Daily Herald« poroča, da so v Pragi aretirali bivšega vojnega ministra generala Husaka in urednika znanе revije »Přítomnost« Ferdinanda Peroutko ter revijo ustavili.

Zanimivosti iz Slovaške

Kakor smo poročali, je bil msgr. dr. Tiso 26. oktobra izvoljen za predsednika tako zvane neodvisne Slovaške. Dr. Tiso se je šele v svojih poznih letih naučil slovaškega jezika. Za predsednika vlade je bil imenovan dr. Tuka. Ob izvolitvi je prišel dr. Tiso v svečano dvorano okrašen z redom nemškega orla s kljukastim križem. Podpolkovnik Ambuš, bivši poveljnik slovaškega letalstva, ki je nedavno pobegnil iz Slovaške, je objavil v »Narodni jednoti«, ki izhaja v Bačkem Petrovcu, članek, v katerem navaja, da se je začel sedanji predsednik slovaške vlade dr. Tuka šele leta 1925. učiti slovaškega jezika, dočim je do takrat govoril samo madžarski in se je imenoval Bela namesto Vojtjeh.

Pod tujo zastavo

V dobi lanske krize zaradi Češkoslovaške je izšla v Parizu knjiga Paula Ferdonnetta pod naslovom »Le crise tchèque«, ki je predstavljala najhujši pamflet proti Čehom in vsebovala trditve, da bi izvršila Francija samomor, če bi se zavzela za češko stvar. Knjigo, ki obsega 270 strani, je nemški tisk obilno izkoristil kot argument »neodvisnega in rodoljubnega mišljenja v Franciji«. Sedaj se je pa izkazalo, da ni ena izmed treh oseb, ki govorijo vsak večer na nemški radijski postaji v Stuttgartu v francoskem jeziku in pozivajo francoski narod, da izda domovino, — nihče

drugi, kakor omenjeni Paul Ferdonnet, bivši francoski učitelj, ki je bil odpuščen zaradi nekih nerednosti in je sedaj stopil v službo sovražnika svoje domovine. Taki »publicisti« govorijo na videz v imenu miru, v resnici pa zato, ker so plačani od onih, ki hočejo podjarmiti druge.

Škodovi inženjerji v Angliji

Bivši glavni inženjerji Škodovih tovarn v Plznu, ki so na dan nemške okupacije Češke pobegnili z letalom iz Češke v Anglijo, so ustanovili v Angliji veliko tovarno orožja in municije, ki je zgrajena pod zemljo in je večja od Škodovih tovarn. Ti inženjerji so prinesli iz Češke dragocene načrte Škodovih tovarn, s pomočjo katerih izdelujejo sedaj v Angliji specialno orožje, ki ga tovarne v Plznu brez teh načrtov ne morejo izdelovati.

Delavci in misleci

Izvor mnogih naših današnjih težkoč je v tem, da delavci ne mislijo, misleci pa ne delajo.

»Sunshine Magazine«, New York

Bližina Rusije

Londonske »Times« poročajo, da so začeli panslavisti na Češkem in Moravskem zaradi bližine Rusije dvigati glave.

Papiga

Edina ptica, ki govori, je papiga. Tona ne leti visoko.

Wilbur Wright.

Laž in resnica

Neprestano ponavljana laž ne postane resnica.

Roosevelt, 25. oktobra.

Balkan

Zagrebska »Nova riječ« ugotavlja: Splitska »Katolička riječ« smatra, da spada Balkan (bizantinski in panslavistični!) v interesno področje Italije.

Čtivo angleških vojakov

V seznamu knjig, ki jih Angleži priporočajo svojim vojakom, je tudi Hitlerjeva knjiga »Mein Kampf«.

Domače vesti

— Velika polemika se je razvila med uglednim Vilderjevimi listom »Nova riječ« in ljubljanskim »Slovenecem« zaradi razmer v Sloveniji in delovanja »Slovenčevih« ljudi. »Nova riječ« v današnji številki temeljito obračunava s »Slovenecem« in napoveduje nove dopise iz Slovenije, da se bo videlo, »kdo je jagnje in kdo volk«.

— Ivan Radić umorjen. V svoji hiši v Velikem Trebarjevem pri Sisku je bil v nedeljo zvečer umorjen 51-letni Ivan Radić, nečak pokojnega Stjepana in Antona Radića. Ivan Radić je bil svoj čas član glavnega odbora HSS in od 1. 1931. do 1935. narodni poslanec. Ni izključeno, da je bil umor izvršen iz političnih razlogov.

— Velika tatvina v Mariboru. V sredo zvečer je nekdo ukradel g. Slavku Rusu, trgovskemu potniku pri juvelirju g. Antonu Lečniku v Celju, iz njegove sobe v nekem hotelu v Jurčičevi ulici v Mariboru kovčeg, v katerem je bilo mnogo ur in zlatnine v vrednosti nad 100.000 din, last g. Lečnika. Gosp. Lečnik je razpisal za izsleditev storilca nagrado v znesku 10.000 din.

— Nepoučenost je pogosto kriva, da človek nevarno bolezen zanemari. Posledice so lahko usodne. Med zelo nevarne in močno razširjene bolezni spadajo bolezni ušesa, nosa in grla. Koliko otrok, pa tudi odraslih bi bilo obvarovanih smrti, če bi ljudje te bolezni poznali in če bi se pravočasno zatekli k zdravniku. Tako pa zahtevajo bolezni ušesa, nosa in grla zlasti po kmetih leto za letom mnogo žrtev ali pa postanejo bolezni kronične in trpijo ljudje vse življenje, ker niso bili o njih poučeni. Vodnikova družba hoče našemu ljudstvu pomagati tudi v tem pogledu. Zato obsega njen letošnji knjižni dar tudi poučno knjigo o boleznih ušesa, nosa in grla.

Knjigo je napisal zdravnik-specialist za te bolezni dr. Janko Hafner. V njej najde laik vse, kar mora vedeti o teh nevarnih boleznih. Vse, ki ljubijo lepe in poučne knjige, vabi Vodnikova družba k pristopu med svoje člane. Včlanite se še danes pri poverjeniku Vodnikove družbe v Vašem kraju, ali pa direktno pri glavni pisarni družbe v Ljubljani, Knafljeva 5. Ne odlašajte s prijavo! Opozorite na to poučno knjigo tudi svoje prijatelje in znance. Za borih 20 dinarjev dobite meseca decembra štiri lepe knjige, ki vam bodo krajšale dolge zimске večere.

— **Brezplačno zdravljenje konj, ki so oboleli na letošnjih vojaških vajah.** Banske uprava dravske banovine je odredila, da morajo državni in banovinski živinozdravniki brezplačno zdraviti one konje, ki so oboleli na letošnjih vojaških vajah. Ta odredba je bila nujno potrebna, ker je vsled neugodnega vremena mnogo konj na vajah zbolelo.

— **Umrla je v sredo v Rogaški Slatini** po kratki bolezni ga. Roza Ogrizkova, soproga hotelirja in posestnika. Pokojna je tudi več let vodila hotelsko podjetje »Union« v Celju. Bila je neumorno marljiva, skrbna in ljubezniva gospa. Pokojni bodi ohranjen blag spomin. Poštovani rodbini naše iskreno sožalje!

— **Koledar »Družbe sv. Cirila in Metod«** za l. 1940. je že izšel v Ljubljani. Odlikuje ga pestra in bogata vsebina s področja našega prosvetnega in narodno obrambnega dela. Koledar je tak, da bi ga morala imeti vsaka narodna družina.

Celje in okolica

c V živo smo zadeli celjske gospode okrog »Slovenca« z notico v zadnji številki, v kateri smo stvarno in na podlagi točnih podatkov vnovič prikazali težki socialni položaj osebja mestne policije v Celju, ki še vedno zamača na povišanje izredno skromnih prejemkov in na ureditev pokojninskega zavarovanja. Gospodje, ki že peto leto vedrijo in oblačijo na občini, sicer sedaj končno priznavajo omenjene »nedostatke in neurejene socialno razmerje«, pravijo pa, da vse to izhaja še iz časov, ko oni še niso odločevali na občini. Res zelo poceni je, če se hočeš otresti svoje odgovornosti in krivde s tem, da jo kratkoma prevališ na drugega! »Slovenca« se zdi smešno, da se naš list »navadno spotika ob zadeve, ki jih mestni svet že reši«. Saj čisto ne gre drugače — ker nam na občini skrbno prikrijevajo mnogo zaved vse do sej mestnega sveta, na katerih potem take zadeve rešujejo večinoma kar na hitro roko. Gospodje se hočejo v »Slovenca« tudi pobahati s socialnimi pravilniki. Kako dolgo pa je trajalo, da je socialni referent predložil te pravilnike plenumu mestnega sveta? Ali so ti pravilniki socialno zares tako na višku, da se lahko sedanji imenovani mestni svet ponaša z njimi? Samo z besedami in papirnatimi pravilniki se ne rešujejo socialni problemi — treba je tudi globokega socialnega čuta,

polnega razumevanja socialnih potreb in pa ustvaritve močne finančne podlage za smotno, širokopotezno in uspešno socialno delo. Gospodje naj pokažejo dejanja — s praznimi besedami, samohvalami in šepavimi polemikami ne bodo nikogar prepričali in pridobili!

c »Bog je blagoslovil naše delo!« je ugotovljeno na veliki tabli, ki so jo namestili ob novi zgradbi na Krekovi cesti v Celju, ko je bila stavba dogotovljena v srovenem stanju. Bog, ki je blagoslovil gradnjo tega poslopja, je milostljiv in je gotovo odpustil vse na tej zgradbi izrečene pregrešne besede, ki jih v dobi gradnje niso slišali samo oni, ki so jim bile namenjene, marveč tudi tisti, katerim niso bile namenjene. Milostljiv in odpustljiv pa bo vsekakor še v bodoče, da bo odpustil tudi onim, po katerih nalogu delajo na tej stavbi s polno paro ob petkih in svetkih, ob delavnikih in nedeljah!

c **Poplava v celjski kotlini.** Močno deževje, ki se je začelo v Celju in Savinjski dolini v soboto zvečer in je trajalo do nedelje zjutraj, je povzročilo, da je začela Savinja v nedeljo dopoldne naglo naraščati. Obenem so začeli naraščati tudi pritoki Sušnica, Koprivnica, Ložnica in Voglajna. V prvih popoldanskih urah je dosegla Savinja 2.50 m nad normalo. Narasla Savinja je poplavila travnike na levem bregu na »Otoku«, del Masarykovega nabrežja in del mestnega parka pri kapucinskem mostu ter cesto pod drugim železniškim mostom. Sušnica je poplavila travnike ob Krekovi cesti in Glazijo, Ložnica velik predel na Babnem, Koprivnica pa del Nove vasi. Na Glazijo je vdrla voda popoldne med prvenstveno tekmo SK Celje:SK Hrastnik in preprečila nadaljevanje tekme. Savinja je povzročila tudi v okolici Petrovc in Zalca večjo poplavo. Ker popoldne ni deževalo, je začela Savinja zvečer upadati. Vode so se v ponedeljek vrnilo v struge.

Gostilna „Pri turški mački“ v Gledališki ulici

Danes velika izbira **morskih rib.** Jutri in v nedeljo **goska, fazani in puran.**

c **Služben prihod zagrebškega mitropolita g. Dositeja v Celje.** Znani in ugledni pravoslavni cerkveni dostojanstveni in nacionalni delavec, zagrebški mitropolit g. Dositej bo prispel v soboto 11. t. m. z brzim vlakom ob 14.55 iz Zagreba službeno v Celje. Celjski pravoslavni krogi prosijo občinstvo, da bi se udeležilo sprejema odličnega gosta ob njegovem prihodu v Celje. V nedeljo 12. t. m. ob 10. dopoldne bo mitropolit g. Dositej v pravoslavni cerkvi sv. Save osebno služil liturgijo ob asistenci dveh svečnikov in protodjaka. Pri liturgiji bo pel znani ruski cerkveni zbor iz Zagreba, ki je sodeloval tudi pri pretekli cerkveni slavi v Celju. Ob tej priliki bo mitropolit g. Dositej prevedel vojaškega in parohijskega sve-

čenika g. Ilijo Bulovana v Celju v čin protorejereja ter spregovoril prigodne besede. Prebivalstvo je vabljeno, da se udeleži te cerkvene svečanosti.

c **Koncert 1. decembra.** Celjsko pevsko društvo, Celjski Zvon, Glasbena Matica in pevsko društvo »Oljka« prirede tudi letos na državni praznik 1. decembra v Mestnem gledališču običajni koncert.

c **Premestitev.** Gosp. inž. Ivan Marek, dolgoletni šef tehničnega razdelka sreskega načelstva v Celju, je imenovan za inspektorja gradbenega ministrstva v Beogradu. Gosp. inspektor inž. Marek je služboval vsa leta po vojni v Celju ter je užival kot odlični uradnik in nacionalen mož splošen ugled. Na novem službenem mestu mu želimo mnogo uspehov in zadovoljstva!

c **Iz duhovniške službe.** Mestni kaplan g. Franc Babšek v Celju, ki je služboval v Celju šest let, je imenovan za župnika v Svečini nad Mariborom in je že zapustil Celje. Za prvega mestnega kaplana v Celju je imenovan dosedanji drugi kaplan g. Franc Ks. Korbar, za drugega kaplana pa g. Franc Tomišek, doslej kaplan na Ljubnem v gornji Savinjski dolini.

c **Premestitve v učiteljski službi.** Po službeni potrebi so premeščeni: učitelj g. Henrik Kodela in učiteljica ga. Anica Kodela-Salmičeva iz Dramelj pri Celju v Koprivnico pri Rajhenburgu, učitelj g. Simon Gorišek iz Hotiča pri Litiji v Dramlje pri Celju, učiteljica gdč. Klotilda Kovačičeva pa s Kalobja pri St. Juriju ob juž. žel. v Novo cerkev pri Podlehniku v Haložah. Tudi v drugih srezih je premeščeno večje število učiteljev in učiteljic.

c **Za referenta za obvezno telesno vzgojo** pri mestni občini celjski je imenovan znani atletski rekorder in sportni delavec g. Feri Pleteršek iz Celja.

c **Sprememba v celjskem dopisništvu Delavske zbornice.** Na novo imenovana uprava Delavske zbornice v Ljubljani je pred meseci imenovala g. Jožeta Grošlja za dopisnika Delavske zbornice v Celju. Sedaj pa je uprava odpovedala g. Grošlju službeno razmerje. Gosp. Grošelj bo izročil svoje posle letos 31. decembra sosvetu.

c **Ljudsko vseučilišče v Celju** izvršuje že od l. 1921. važno kulturno delo s tem, da prireja v prvi vrsti razna predavanja. Tudi letos bodo redna predavanja ob ponedeljkih ob 20. v risalnici deške meščanske šole. Vstopnina je prav malenkostna. Odrasli plačajo 3 din, delavci in dijaki 1 din. Odbor bo strmel za tem, da bodo predavanja aktualna in raznolika. Po dosedanjih izkušnjah smo se prepričali, da žele biti starši poučeni o vzgoji otrok. Zato priredimo letos kot uvod **ciklus pedagoških predavanj**, ki jih bo 6. Predavanja bodo v sledečem redu: V ponedeljek 11. t. m.: »Dom podpira in ovira šolo« — prof. dr. Pavel Strmšek. V torek 12. t. m.: »Otrok vstopa v šolo« — učitelj Franjo Roš. V sredo 13. t. m.: »Posebne težkoče pri vzgoji in učenju« — učitelj Zdravko Kovač. V

Kino METROPOL Celje

Od 11. do 13. novembra največji cirkuški film vseh časov

VILEVIH KREMLJIH

(U KANDŽAMA UDESA)
Nikita, slavni krotilec levov in njegova velika ljubezen. - Klovni - »Kacji človek« - »Bradate žene« - Dresirani konji.

Constant Remy Madeleine Ozeray Noguero

Od 14. do 15. novembra

TAJINSTVENI MR. MOTO

V glavni vlogi nepozabni »Düsseldorfski morilec«: Peter Lorre

ponedeljek 20. t. m.: »Razumevamo in pomagamo mladoletniku!« — učitelj Miloš Ledinek. V torek 21. t. m.: »Kako vzgajamo deklice za življenje!« — prof. Anica Černejeva. V sredo 22. t. m.: »Nekaj problemov izvenšolske vzgoje« — prof. dr. Fran Zgeč. Starši in prijatelji mladine, vabimo vas, da pridete k tem predavanjem! Namenjena so poglobitvi odnosov med šolo in domom. Pokazala bodo pota in cilje mladinske vzgoje, kakor jo zahteva sedanja doba. Ostala predavanja bodo pravočasno naznanjena v časopisih in z lepaki. — Odbor.

c **Slovenske podružnice »Merkurja«** proti parcelaciji društva in bolniške blagajne »Merkur«. Predstavniki vseh slovenskih podružnic »Merkurja« so sklenili na sestanku 9. t. m. v Celju sledečo resolucijo: 1. Odobrava se stališče društvene centralne uprave v Zagrebu, da se ne izvede parcelacija »Merkurja«. Z zadovoljstvom se vzame na znanje tudi stališče, ki ga je zavzela podružnica v Zagrebu, ker se je prav tako izjavila proti vsaki parcelaciji »Merkurja«. 2. Slovenske podružnice »Merkurja« ne odobravajo zahteve podružnice v Beogradu, da se naj na področju vzhodno od banovine Hrvatske ustanovi samostojna organizacija »Merkurja«, ker je ta zahteva v nasprotju s stališčem centralne uprave in večine ostalih podružnic ter ruši dosedanje enotnost »Merkurja«. 3. S parcelacijo »Merkurja« so najbolj prizadeti člani izven banovine Hrvatske, ker bi s tem izgubili vse v teku let pridobljene pravice. 4. Clanstvo podružnic »Merkurja« v Sloveniji vztraja na stališču, da so njegove socialne pravice najbolj zavarovane s sedanjim stanjem, zato zahteva, da ostane to stanje tudi v bodoče. 5. Protestiramo proti temu, da se vprašanje nadomestnega bolniškega zavarovanja trgovskih in privatnih nameščencev spravlja v zvezo s političnimi vprašanji, s katerimi nima nikake skupnosti. — Podružnice »Merkurja« v Celju, Ljubljani, Mariboru, Sevnici in Dol. Lendavi.

c **Uprizoritev Beneševе opere »Navihanka«**, s katero bo gostovalo mariborsko Narodno gledališče drevi v celjskem gledališču, se bo pričela ob 20. Predstava je za abonma.

c **Zimska pomoč.** Zaradi predznambe za podelitev kurjave in eventualnih dru-

Od Šmarja do Rogaške slatine

Zapustimo Šmarje v smeri proti Rogaški Slatini. Na Belem se odcepi sicer cesta v Zibiko in Pristavo, a mi gremo še preko hriba, ki se imenuje Lešje, in pridemo v Mestinje, križišče štirih cest, hkrati križišče glavnih cest vseh treh v srezu združenih okrajev, zaradi tega pravo prometno središče sreza.

Preden nadaljujemo svojo izbrano pot proti Rogaški Slatini, se okrenemo po dolini Mestinskega potoka navzgor in dospemo v starodavni trg Lemberg.

Tudi ozemlje lemlberškega gospodstva je spadalo nekoč k posestvom sv. grofice Eme in je zato spadalo v zajem krške cerkve. Zajmniki krške cerkve pa so postali tudi gospodje celjski. Značilno je, da veže listina Ludvika Bavarca iz l. 1341., s katero je bil Friderik Zovneški povzdignjen v grofovski stan, grofovski naslov s lemlberško gosposčino, popolnoma pa molči o dednih žovneških gradovih. To je umljivo: Ti gradovi so bili pod višjim gospodstvom deželnih vojvod in bi bilo treba za povišanje v grofovski stan Celjanov njihovega privoljenja, tega pa ni bilo. Lemberg pa je bil krški zajem, pri katerem deželni vojvode niso imeli besede. (Kovačič, Stajerska, str. 184.) Ko so l. 1456.

izumrli celjski grofje, je cesar združil lemlberško sodnijo z zbelovsko.

Kakor navaja Kovačič (l. c), se omenja Lemberg prvič leta 1248., a kot trg je izpričan šele l. 1466. Ljudska etimologija izvaja ime: od Lamberg, kajti v grbu najdemo jagnje s podvito nogo. Za Lembergom se končuje Dolga gora; od te bi bilo ime kraja Längenberg; ker pa je kraj v silni ilovici in je ime nedvomno nemškega izvora, bi bilo možno tudi Lehmburg.

Na znatni strmini nad trgov je stal lemlberški grad, ki ga je baje razrušil Jan Vitovec l. 1452., ponovno pozidanega pa Turki l. 1469. Njegovo zidovje je popolnoma poraslo s travo, da ga ni več poznati. Po ljudskem izročilu je bilo okoli trga še več gradov, ki pa so bili le kaki lovski dvorci. (Prim. Orožen, Gradovi in graščine.)

Trški sodnik, ki je načeloval trškemu magistratu s svetovalci, je imel celo pravico do krvnega sodstva. Na nekdanje sodne pravice še spominja ob južni strani občinske hiše, ki jo imenujejo še dandanes, pa čeprav ni v trgu niti več sedeža občine, rotovž in roka z mečem, ki štrli z rotovža na čelni strani. V trgu so bili svoj čas usnarjari, lončarji so se pa še danes ohranili. Patron usnjarskega ceha je bil sv. Miklavž in zaradi tega domnevajo, da je dal ta ceh sezidati Miklavževu cerkev spodaj

v trgu. (Mimo pa teče tudi potok, ki povzroča včasih hude povodnji, tako da je Miklavž postal patron cerkve morda zaradi bližnje vode.) Prvotna cerkev sv. Miklavža je stala že l. 1334., sedanja kaže gotosko osnovo, na kar spominjajo šilastoločno zaključena okna, ločilni obok, portal in rebrasti svod tristransko zaključenega presbiterija. Ladja ima raven lesen strop. Na zahodni strani nad trgovom stoji cerkev sv. Pankracija, čigar posvetitev kaže na ustanovitev po vitezh. Kot kapela se omenja najprej l. 1262., a leta 1334. je bila gotova že cerkev. Pod cerkvijo je bila grobnica lemlberških gospodov in župnikov. Spodnji prostori so še sedaj nezasuti. Prvotno je bila cerkev prazkupnja Ponikve, iz katere se je izločila okoli l. 1500. kot župnija. V 16. stoletju so sedež župnije premestili k cerkvi sv. Miklavža v trgu, odtod pa l. 1786. k Marijini cerkvi na Sladki gori.

V Lembergu so še danes sloveči sejmi, ki se seveda ne dajo več primerjati z nekdanjimi, ki so povzročali v trgu tako blagostanje, da je do l. 1924. krila občina vse svoje potrebe z dohodki teh sejmov. Iz zavisti so zato nastale med okoličani številne šale in zbadljivke na račun tržanov.

Skozi trg vodi cesta naprej čez Pečico pod Bočem v Poljčane. Pred trgovom pa se je odcepila cesta proti Sladki gori.

Po cerkveni kroniki je stala tam, kjer stoji sedaj župna in romarska cerkev Sladkogorske Matere Božje, prej stara majhna cerkev sv. Marjete kot podružnica takratne župne cerkve v Lembergu.

Pokrajina nad cerkvijo se je imenovala Najdelišče še l. 1848., kajti ime je nastalo l. 1738., ko se je v neki rupi nekaj našlo (?), kar je povzročilo, da so se začele pri kapeli sv. Marjete zbirati vedno večje množice. Za čiščenje brezmadežnega spočetja Marije Device so nabirali darove in na mestu male cerkvice sv. Marjete so postavili prostornejšo cerkev Marije Device, pri kateri so obdržali temelje starega zvonika, patrono sv. Marjeto pa so postavili v glavnem oltarju pod podobo Brezmadežne. Cerkev je bila zgrajena do l. 1754. v poznorenesančnem slogu z dvema močnim zvonikom. Cerkev je poslikal l. 1753. znameniti slovenski slikar Franc Jelovšek. Obok krasijo freske, ki predstavljajo Marijino življenje; zlasti imenitne so pa slike, ki kažejo naše prednike, kako iščejo pomoč pri Mariji v svojih nadlogah. (Jelovškov avtoportret na Sladki gori objavlj. Mon. art. slov. II. st. 57.) Tudi danes je ta cerkev sloveča božja pot.

Okoli Sladke gore so strmine, na katerih uspevajo imenitni vinogradi, ki dajejo sloveče vino, zato razlagajo ime tudi tako, da je gora sladka; drugi pra-

gih daril za zimsko pomoč se vabijo potrebni, da se javijo zaradi popisa v sobi štev. 31 mestnega poglavarstva, Gosposka ulica št. 20 in sicer v ponedeljek 13. t. m. stranke z začetno črko A do D, v torek 14. t. m. E do J, v sredo 15. t. m. K do O, v četrtek 16. t. m. P do T, v petek 17. t. m. pa ostali.

c Sprememba posesti. Nekdanje mestno kopalnice v Ipvčevi ulici in sosedni stanovanjski hiši na Krekovi cesti je kupil g. Boris Batič od industrijca g. Josipa Benka. Tako je to posestvo, ki ga je svoj čas kupil industrijec g. Benko v namenu, da na njem uredi moderno hladilnico in delavnico za svoj obrat, prešlo z nakupom zopet v last Batičeve rodbine.

c Miklavževanje Sokola Celje I. Kakor vsako leto, bo Sokolsko društvo Celje I tudi letos obdarilo za Miklavža svojo revno deco. Obdaritev dece bo v nedeljo 3. decembra ob 14., obdaritev naraščaja ob 16., Miklavžev večer za članstvo pa v soboto 2. decembra ob 20.30 v Sokolskem domu v Gaberju.

Vse šolske potrebščine, nalivna peresa in vse v pisarni potrebni predmeti poceni in v veliki izbiri pri tvrdki **Karl Goričar vdova, Celje,** Kralja Petra cesta 7.

c Prepovedan ustanovni občni zbor. V nedeljo bi bil moral biti v Celju ustanovni občni zbor celjske organizacije Udruženja četnikov. Predstojništvo mestne policije pa je ta občni zbor prepovedalo.

c Predstojnik mestne policije v Celju g. Uršič je odšel na svoj redni dopust. V času njegove odsotnosti, t. j. do konca tega meseca, ga zastopa sreski podnačelnik g. Reya.

c Nov most čez Koprivnico v podaljšku Komenskega ulice gradi sedaj mestna občina. Most gradijo poleg dosedanje brvi za pešce, ki jo bodo podrli. Z novim mostom bo omogočen na tej ulici tudi promet z vozili.

c Barbarski čin. V noči od četrta na petek so doslej neznanj ponočnjaki polomili na Masarykovem nabrežju vse mlade breze in jih popolnoma uničili. Znosili so tudi tri klopi v Savinjo. Take zlikovce je treba najstrožje kaznovati.

c Podporno društvo za uboge učence na drž. realni gimnaziji v Celju je imelo pretekli četrtek občni zbor. Društvo je bilo ustanovljeno že leta 1896. z namenom pomagati revnejšim dijakom celjske gimnazije z obleko, hrano itd. Glavno delo je bilo osredotočeno na izposojanje šolskih knjig. Letos je društvo izposodilo 616 dijakom 2111 knjig (lani 553 dijakom 1941 knjig). Novih knjig je nakupilo 330 za 13.000 din. Marsikateremu učencu je na ta način omogočilo študij, saj danes redki starši zmorejo še vse stroške ob začetku šolskega leta. Če pomislimo na visoko ceno knjig in na njih pogosto menjavanje — saj jih le malo ostane v veljavi nad 4 leta —, potem razumemo, da se mora društvo boriti z velikimi materialnimi težkočami.

Vsako leto se obrača s prošnjami na denarne zavode, industrijska podjetja, občine in zasebnike, da zbere toliko, da v prihodnjem šolskem letu zopet lahko nudi mnogim novim, o katerih upa, da vijo, da je ime pravzaprav slatinska gora, ker so našli v bližini tudi slatinske vrelece.

Kraj ima nekaj let že tudi vodovod in na glavni progji železniško postajo Lipoglav. Vodovod je oskrbel upokojeni župnik Jože Kolarič, postelja pa ponkovski učitelj Ljudevit Komar. V načrtu je cesta s Sladke gore na novo postajo, a še ni dovršena.

Nad Sladko goro se razteza Dolga gora in stoji podružna cerkev sv. Mihaela nekako 200 m višje od župne cerkve. (Strmšek, Lemberg in Sladka gora.)

Mi pa nadaljujemo svojo pot iz Mestinja proti Rogiški Slatini. Najprej mimo kopitarne v Mestnju in nato pod rojstno hišo znamenitega slovenskega profesorja dr. Jakoba Sketa, ki mu je kot svojemu zaslužnemu odborniku v zahvalo vzdala pred leti na rojstno hišo spominsko ploščo Mohorjeva družba. Cesta vodi naprej pod podružnično cerkvijo sv. Benedikta, čigar glavni oltar je bil postavljen l. 1648.

(Dalje.)

imajo razumevanje za društveno stremljenje in ljubezen do mladine. Prav posebno se društvo obrača na okoliške občine, od koder prihaja največ dijakov na gimnazijo. Vsem onim, ki so v preteklem letu s tolikim razumevanjem podprli društveno delo in s svojim darom omogočili v toliki meri lepi uspeh društva, bodi na tem mestu izrečena iskrena zahvala. Pri volitvah je bil v glavnem izvoljen stari odbor s predsednikom g. direktorjem Fr. Mravljakom.

c Učiteljski upokojeni iz Celja in okolice se bodo sestali letos zadnjikrat v prostorih Nabavljalne zadruga v Prešernovi ulici v Celju.

c Železniška nesreča na prelazu v Ipvčevi ulici. V sredo kmalu po 18. se je peljal celjski industrijec g. Weinberger, lastnik tekstilne tovarne »Metke« v Ipvčevi ulici, s svojim avtomobilom iz tovarne domov v mesto. Avtomobil je vodil šofer Avgust Kunej. Ko se je Kunej nekaj minut po 18.30 vračal z avtomobilom v tovarno in prispel do nezavarovanega železniškega prelaza v Ipvčevi ulici, je privozil savinjski vlak. Šofer je prepozno opazil, da se bliža vlak. V trenutku, ko je vozil avtomobil čez progo, je treščila lokomotiva od strani vanj. Karambol je bil tako silen, da je avtomobil povsem razbil. Strojevodja je hitro ustavil vlak. Šofer Kunej je dobil pri karambolu k sreči samo večjo vrezano na levi roki. Oddali so ga v bližnjo bolnico, kjer so mu rano zašili, nakar je odšel sam domov. Zaradi nezgode je imel savinjski vlak 15 minut zamude.

c Zetev smrti. Na hribu sv. Jožefa je umrla 65-letna žena cinkarniškega delavca Neža Rojčeva. V Vojniku je umrla v nedeljo Barbka Pokornova, hčerka banovinskega zdravnika g. dr. Mirka Pokorna. V Pečovniku je umrl v ponedeljek 61-letni strojnik v p. Martin Kropič. Iste dne je umrla v Smarjeti pri Celju 68-letna zasebnica Terezija Zurnova. V celjski bolnici so umrli: 2. t. m. 47-letna zasebnica Antonija Godčeva iz Trnovelj, v soboto 32-letni posestnik Adam Videc z Male Breze pri Sv. Lenartu nad Laškim, v nedeljo 63-letna dninarjeva žena Ana Uratnikova iz Grajske vasi pri Gomilskem, v torek pa 78-letna zasebnica Marjeta Kloiberjeva iz Zavodne pri Celju. N. p. v m.!

c Podporno društvo za revne otroke v Gaberju se iskreno zahvaljuje g. Josipu Heimrathu, lastniku specialnega podjetja za ognjetehtične naprave v Celju, za podarjenih 200 din. Odbor se priporoča tudi ostalim in jih prosi, da bi, čeprav z najmanjšimi zneski podprli izredno potrebno društveno delo.

c Vlaganje zgradarinskih prijav. Davčna uprava v Celju razglasa, da

traja rok za vlaganje zgradarinskih prijav od 1. do 30. novembra.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v nedeljo 12. t. m. zdravnik dr. Drago Mušič na Cankarjevi cesti.

Sport

Celje : Jugoslavija

V smislu svoječasnega sklepa upravnega odbora SK Celja moštvo SK Celja v nedeljo 12. t. m. iz znanih razlogov ne bo igralo pokalne tekme s trboveljskim Amaterjem in je to tekmo prepuščilo Amaterju brez boja. Namesto tega bo igralo moštvo SK Celja v nedeljo ob 15. na Glaziji tekmo s SK Jugoslavijo v korist podsavezne blagajne. Tekma bo gotovo prav zanimiva in lepa.

*** V 10 kolu hrvatsko-slovenske nogometne lige** so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Ljubljani Gradjanski (Z) : Ljubljana 5 : 1 (1 : 1), v Zagrebu Hašk : Split 1 : 1 (1 : 1), v Varaždinu Slavija (V) : Sašk 2 : 1 (1 : 1) in v Osijeku Slavija (O) : Concordia 2 : 1 (2 : 1). V srbski ligi pa je bilo takole: v Beogradu Jugoslavija : Gradjanski (S) 4 : 1 (2 : 0) in Vojvodina : Jedinstvo 3 : 1 (0 : 1), v Subotici BSK : ŽAK 3 : 1 (2 : 1), v Borovu Bask : Bata 1 : 1 (1 : 0) in v Sarajevu Slavija (Š) : Zemun 2 : 0 (1 : 0). V hrvatsko-slovenski ligi krepko vodi zagrebški Gradjanski pred Haškom in Saškom, v srbski ligi pa BSK pred Jugoslavijo in sarajevsko Slavijo.

*** Tekmovanje za prvenstvo LNP** je dalo v nedeljo naslednje rezultate: v Mariboru ČSK : Rapid 4 : 3 (2 : 2), v Čakovcu Maribor : Gradjanski 1 : 0 (0 : 0), v Ljubljani Hermes : Reka 7 : 1 (6 : 0) in Jadran : Svoboda 3 : 1 (1 : 0), na Jesenicah Bratstvo : Mars 5 : 2 (4 : 0) in v Domžalah Kranj : Disk 5 : 1 (3 : 1). Prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Hrastnikom na celjski Glaziji je bila v 28. minuti prvega polčasa prekinjena ob stanju 1 : 0 za Celje, ker je nenadno vdrla voda z naraslega potoka Sušnice na Glazijo in jo poplavila. Tekme Amater : Atletiki v Trbovljah ni bilo, ker Atletiki niso nastopili. Ta tekma bo vsekakor verificirana s 3 : 0 za Amaterja.

*** Poverjeništvu Sodniškega odbora v Celju** (Službeno). Sestanek saveznih sodnikov bo drevi ob osmih v mali sobi Celjskega doma. - Poverjenik.

Ali ste že poravnali naročnino ?

Iz naših krajev

Gornji grad

g Elektrifikacija gornjegrajskega okraja le počasi napreduje. Stebri za daljnovid iz Velenja so postavljeni do Nazarja in na drugi strani ob Savinji v smeri proti Rečici. Pravijo, da bo tu luč gorela že v teku meseca novembra. V Zadrebški dolini, Gornjem gradu in Novi Stifiti pa se bodo dela za velenjski daljnovid pričela šele spomladi. Skrajni čas je že, da se elektrifikacija teh krajev izvede. V Gornjem gradu je razsvetljava in pogonska sila sedaj omejena le na nočni čas in še v tem času je električna sila preslaba in luč zelo pomanjkljiva. Imamo istosmerni in ne polnovredni izmenični tok. Upamo, da bo banovina prevzela uporabljiv material dosedanjih domačih elektrarn, da ne bodo njih lastniki preveč oškodovani. Seveda pa pričakujemo, da bo uprava in nadzorstvo nad električno napeljavo v dobrih in skrbnih rokah, da bo luč in pogonska sila v zadostni meri na razpolago in da ne bo nikakih pomanjkljivosti, kakor jih čutimo sedaj.

Šmartno ob Paki

Šm Smrtna nesreča na železniški progji. Ko se je vračala 76-letna preužitkarica Marija Hočvarjeva iz Podgore pri Šmartnem ob Paki v soboto nekaj minut pred pol 9. dopoldne iz trgovine na Rečici domov in je hotela čez železniško progo, je privozil iz celjske smeri savinjski osebni vlak.

Lokomotiva je treščila v starko in jo odbila s tako silo s proge, da ji je preklala lobanjo in hudo poškodovala obe roki. Hočvarjevo so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je še isti dan podlegla poškodbam.

Braslovče

Obračun sokolskega dela v Braslovčah

Braslovče, 10. novembra.

Sokolsko društvo v Braslovčah je imelo v nedeljo 5. t. m. popoldne v Sokolskem domu svoj 34. redni letni občni zbor.

Društveni starosta br. Josip Omladič je uvodoma pozdravil vse navzoče brate in sestre. Spomnil se je tudi petletnice marsejske tragedije in zaželel našemu starosti Nj. Vel. kralju Petru II. na njegovi študijski poti mnogo uspehov. Spomnil se je pokojnega naraščajnika br. Ivana Cilenška in člana br. Aleksandra Kandušerja.

Sestra tajnica je poročala o delovanju društva. Društveni načelnik je poročal, da se je vršil obrambni tečaj za naraščajnike in člane. Članstvo se je udeležilo raznih sokolskih zletov in sodelovalo tudi na zletu bolgarskih Junakov v Sofiji z novim društvenim praporom. Največji praznik pa je društvo slavilo letos 4. junija, ko je razvilo svoj prapor. Naraščajniki so se udeležili župnega teka po polju in lahkoatletskih tekem ter sodelovali tudi na zletu župe Sušak-Reka. Deca je

Pri težavah vsled hemoroidov

pomagata že 1 do 2 Leo-pilule, če jih jemljete po jedi. To sredstvo pomaga že po petih, šestih urah do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1938

Leo-pilule

tekmovala na okrožnih tekmah v Šoštanju in si priborila mnogo diplom. Razveseljivo dejstvo je, da so se vsi oddelki pomnožili, kar se opazi posebno pri naraščaju in članih. Društvo se je udeležilo odkritja spomenika kralja Aleksandra I. v Trbovljah, okrožnega zleta v Šoštanju ter otvoritev Sokolskih domov v St. Juriju ob Taboru in Žalcu. — Sledilo je poročilo sestre načelnice, ki je poročala podrobno o tehničnem delovanju in posebej še o pripravah in uspehih lepe akademije, ki je bila v proslavo 20-letnice Jugoslavije. Sestra blagajničarka Nežika Pečarjeva je poročala, da je društvo v preteklem letu prav dobro gospodarilo, kar dokazujejo dohodki in prebitki v blagajniškem prometu.

Po poročilih ostalih društvenih funkcionarjev je na predlog člana nadzornega odbora br. R. Maršiča prejela celokupna uprava razrešnico, sestri blagajničarki pa je izrekel občni zbor priznanje in pohvalo.

Sestra matrikarica Franja Urbasova je poročala, da ima društvo 187 pripadnikov. Nato je poročal še br. Toplak o delovanju odseka za sokolsko Petrovo petletko.

Sledila je volitev novega odbora. V novem odboru so sledeči bratje in sestre: starosta Pepi Omladič, prvi namestnik Viktor Rössner, drugi namestnik Riko Maršič, načelnik Juro Toplak, namestnik Lado Uratnik, načelnica Olga Maršičeva, namestnica Katica Malingerjeva, tajnica Metka Rajnerjeva, blagajničarka Olga Maršičeva, matrikarica Fanči Urbasova, knjižničarka Mila Uratnikova, namestnik Karel Rudl, gospodar Franc Robek, prosvetar Ljubo Šnuderl, orodjar Franc Rovšnik, zastavonoša Ivan Baš, namestnik Karel Gluk. Nadzorni odbor: Nežika Ročajeva in Tone Omladič. Društveni zdravnik: dr. Ruprecht. Odborniki: Valentin Ločavec, Anton Fonda, Karel Maršič, Polde Savinek in Ferdo Ludvik. Namestniki: Anton Turk, Bine Omladič in Anton Karničnik.

b Kaj je novo cesto Parližje-Gomilsko ? Gradnja nove ceste nekako čudno odlagajo. Komisije so končale svoje delo, inženjerji so z načrti gotovi, delo se pa ne prične. Kmetje iz prizadetih vasi bi imeli sedaj čas voziti kamenje in drugo. Prosimo pristojne činitelje, da bi izpolnili svojo obljubo.

b Regulacija Trebnika in drugih potokov v naši občini je nujno potrebna. Zadnja povodenj je pokazala to potrebo še bolj izrazito. Voda jo odnašala zemljo z njiv in kopala jarke. Posebno mnogo vode se je nabralo v Poljčah in Zaklu, kjer prvotne struge Trebnika že skoraj nič več ni. Po drugi strani pa lastniki travnikov ob potokih niso za regulacijo, ker jim ob vsaki povodnji blatna voda pognoji travnike, da imajo zelo lepo košnjo brez vsakega gnojenja. Ker so ob potokih večinoma sami travniki in je le tu in tam v zadnjem času nastala iz travnika njiva, bo treba najti rešitev, ki bo vse zadovoljila.

b Kupi gramoza za posipanje ceste leže skoraj po sredi trga včasih tudi po več mesecev. Ali bi se ne dal dobiti gramoza tik pred uporabo ? Če to ni mogoče, pa naj kupe navozijo bolj ob kraj ceste, ob plotove itd. Marsikak kup ovira promet, saj ležijo kupi na najbolj prometnem kraju v trgu.

b Zadnji dopis iz Savinjske doline glede prodaje hmeljev po Hmeljarski zadrugi v Žalcu smo tudi v Braslovčah čitali z zanimanjem. Tudi pri nas so prodajali odposlanci zadruga hmeljeve po 550 din komad. Čudili smo se, da je ravno zadruga prodajala po najvišji ceni. Tudi pri nas so trgovci pred nastopom zadruga prodajali hmeljeve po 450 do največ 5 din kom

V zvezi s tem smo izvedeli iz Št. Jurija ob Taboru, da se je oglašil pri gospodu, ki prodaja hmeljevke za zadružno, neki lesni trgovec, ki stalno prodaja hmeljevke po Savinjski dolini. Med drugim mu je omenil, da ima na razpolago več vagonov hmeljev in da jih bo prodajal po 4'50 din. Prodajalec zadruge ga je nagovarjal, naj nikar ne prodaja izpod 5'50 din, da ne bodo hmeljevke cenejše kakor zadruške. Kako je omenjeni trgovec pozneje prodajal hmeljevke, nam ni znano. Najbrž je dvignil ceno in bo pač zaradi tega postopanja malo več zaslužil na račun hmeljarjev. Ugotovljamo samo to, da so ustanovitelji Hmeljarske zadruge pri nabiranju članov razlagali popolnoma drugačne namene bodoče zadruge.

Sloveni Gradec

s Jubilej naprednega moža. Pred kratkim je dopolnil 60. leto svojega življenja zaslužni uradnik g. Ivan Grobelnik, višji sodni oficial pri sreskem sodišču v Slovenjem Gradcu. Po 39 letih učinkovite službe je ta mesec stopil v pokoj. Spoštovani in priljubljeni jubilar je bil rojen 13. oktobra 1879 v Skofji vasi pri Celju. Po dovršeni meščanski šoli v Celju, je stopil v jeseni 1894 v odvetniško službo pri dr. Frideriku Babniku v Celju. Po smrti dr. Babnika si je leta 1896. poiskal službo pri odvetniku dr. Josipu Serneču v Celju, kjer je služboval prvi čas kot mundant, nato pa nekaj nad tri leta kot sollicitator. V začetku meseca oktobra 1900 je bil poklican na odsluženje kadrskega roka k 3. artilerijskemu polku v Gradcu. Ko se je vrnil od vojakov, je nastopil meseca decembra 1912 službo kanclista pri sreskem sodišču v Mokronogu. Prvi dan mobilizacije 26. julija 1914 je bil pozvan k 3. artilerijskemu polku v Maribor, od koder je odrinil na romunsko fronto. Tam je prišel kot poročnik v ujetništvo. Iz ujetništva se je vrnil meseca januarja 1919 s češkoslovaškim transportom, poln bridkih, a tudi lepih spominov na čase ujetništva. Po povratku je nastopil svoje staro službeno mesto v Mokronogu. Julija 1919 je bil na lastno prošnjo premeščen v Slovenj Gradec k sreskemu sodišču, kamor pa je prišel šele konec leta 1921., ker je bil med tem časom dodeljen sreskemu sodišču v Dolnji Lendavi. Jeseni 1921 se je poročil z gospo Anico Dulerjevo iz Mokronoga. V srečnem zakonu se jima je rodilo dvoje otrok: sin Ivan in hčerka Marija. Jubilar se politično ni udejstvoval, je pa navdušen član Sokola in Družbe sv. Cirila in Metoda ter zvest naročnik naprednih listov. Ob odhodu v zaslužni pokoj mu želimo, da bi ga preživljal dolgo let v zdravju in zadovoljstvu!

s Odhodnica Maksa Pilka. V nedeljo se je sportna družina poslovila od svojega neumornega igralca in soustanovitelja Maksa Pilka. Popoldanska tekma je morala zaradi slabega vremena odpasti, zato so se pa zvečer zbrali nogometiški in odbor SK Mislinje, da sežejo tovarišu Pilku v roko in mu poželee srečno pot na naš jug. V uvodu se je v imenu odbora poslovil od odhajajočega tajnik Drago Bradač. Zahvalil se je tovarišu Pilku za neumorno in nesebično delo na sportnem področju in mu želel čim več uspehov na novem službenem mestu. V imenu aktivnih igralcev se je poslovil načelnik nogometne sekcije in kapetan moštva Herman Bizjak. Izrazil je željo, da bi se tovariš Maks povrnil med nas in če ne bo mogoče, da se sestanemo na zelenem polju, se bomo sestali na meji, če jo bo treba braniti. Takrat bomo pokazali, da nam v sreih bije eno srce, kajti brat Pilko, brat z juga, s težkim srcem odhaja od nas bratov s severa. Kratko se je tovariš Pilko zahvalil za lepe besede govornikov in obljubil, da mu bo vsaka ped lepe naše Koroške vedno enako mila in da bo vedno pripravljen s svojimi severnimi brati boriti se za sveto jugoslovensko zemljo. S tovarišem Pilkom pa ne izgublja svojega najboljšega člana samo SK Mislinja, marveč tudi Sokolsko društvo in omfandinska organizacija JNS, katere soustanovitelj je Pilko. Tudi druga naša nacionalna društva bodo težko pogrešala tovariša Pilka.

s Velik požar v Vrhah pri Slovenjem Gradcu. V nedeljo ob 19.30 je na še nepojasnjen način izbruhnil v Vrhah velik požar, čigar plen je postalo gospodarsko poslopje posestnika Franca Sedovnika, po domače Zuka. Mogočni

ognjeni zublji so hipoma razsvetlili nebo, da je bil ognjeni sij videti tudi v Slovenjem Gradcu, čeprav je kraj požara za hribi in oddaljen poldrugo uro od Slovenjega Gradca. Ogenj so zapazili najprej domačini. Toda še preden so mogli priti sosedje na pomoč je bilo že vse poslopje v ognju. Z veliko težavo se je posrečilo domačim in bližnjim sosedom rešiti vso živino. Na kraj požara so prispeli slovenjegraški in dravograjski orožniki, ki so pomagali gasiti. Ker so pa uvideli, da je gašenje poslopja brezuspešno, so posvetili pažnjo stanovanjski hiši v bližini gorečega poslopja. Žasluga, da se ogenj ni razširil, gre predvsem našemu neumornemu orožništvu s požrtvovalnim komandirjem slovenjegraške orožniške postaje narednikom g. Maričem na čelu. Orožniki so gasili namesto onih, ki so za to poklicani. Po dosedanjih ugotovitvah je požar povzročil okoli 55-letni, zaradi boleznih brezposelni, v Vuzenico pristojni pek Avgust Pogač, ki je po izpovedbah domačih postal sam žrtev požara. Orožnikom se je posrečilo najti zoglelene kosti. Zdravniki javne bolnice v Slovenjem Gradcu so ugotovili, da so te kosti človeške. Pogač je bil pred dnevi izpuščen iz tukajšnje bolnice. Na dan požara se je vinjen zglasil pri Sedovniku. V pijanosti se je očividno povzpela na gospodarsko poslopje, da si poišče ležišče v senu, zažgal tam cigareto in z njo seno ter našel strašno smrt v plamenih Skodo cenijo na 80.000 din, Sedovnik pa je zavarovan le za 21.000 din.

s Javno vprašanje. V nedeljo 5. t. m. zvečer je gorelo pri posestniku Francu Sedovniku v Vrhah. Čudno pa je, da na kraj požara niso prispeli gasilci, čeprav so bili naprošeni, da bi prišli na pomoč in vsaj lokalizirali požar. Prosimo gasilsko župo, da nam odgovori, ali je važnejša gasilska zabava ali pa pomoč in gašenje požara.

s Sokolsko društvo v Slovenjem Gradcu uprizori v nedeljo 12. t. m. lutkovno igro, katere čisti dobiček je namenjen revni sokolski deci za Miklavža.

s Prijateljem severne meje. V današnjih dneh, ko beseda le malo zaleže in ko večina gleda, da ima povsod od vsake stvari koristi, se obračajo sportniki Slovenjega Gradca na vse dobrotnike in prijatelje kluba za pomoč. Izgubili smo svoj sportni prostor, najetje drugega prostora pa nam ni mogoče, ker je klub odvisen le od članarine. Vse letošnje tekme so po večini deficitne, to pa zato, ker vabimo klube, ki nam pozneje na naše prošnje, da bi mi pod istimi pogoji, kakor so oni gostovali v našem mestu, nastopili na njihovih sedežih, sploh ne odgovorijo. Sportniki, dvanaajsta ura bi je sportu na severni meji! Naš klub nima v svoji sredi industrijev, ki bi nas podpirali. Reveži smo in zato smo uverjeni, da ne bo nikogar, ki bi nas ne podprl. Ne prosimo zase, prosimo za našo mladino, ki se na igriščih krepi in utrjuje. Čas zahteva krepke in neustrašne ljudi, take pa bomo dobili predvsem s sportno vzgojo, ki je pa ne moremo nuditi brez sportnega igrišča. Vsak še tako malenkosten dar nam je dobro došel. Vsem darovalcem se odbor SK Mislinje že v naprej iskreno zahvaljuje.

s Davica. V zadnjih dneh se je pojavila v mnogih krajih našega sreza davica, ki je zahtevala kot svojo prvo žrtev šestletnega sinčka preglednika finančne kontrole Mirka Krapuška. V zadnjem času se pa dogaja, da starši vse preveč odlašajo s prevozom v bolnico. Vse te opozarjamo, da bodo sami krivi otrokove smrti, ker je zdravljenje prepozno prepeljanega otroka otežkočeno in včasih celo brezupno.

Laško Volilna nervoznost okrog »Slovenca«

Laško, 10. novembra.

Vedno, kadar se bližajo volitve, postajajo pri »Slovencu« silno nervozni. Pri vseh volitvah pa uporabljajo vedno iste fraze in natolcevanja. Ti ljudje doživljajo te dni paroksisem najhujše vrste. Spet so privlekli na dan že stokrat prekleto Orjuno in krvave Trbovlje. Na drugi strani pa kriče na vse grlo o komunistični nevarnosti. Zakaj nam »Slovenec« ne odgovori na vprašanje, kdo je leta 1920. streljal na delavce na Zaloški cesti v Ljubljani, dočim tako strastno govori o orjunskih pobojih?

Tudi naj pove, zakaj je padlo takrat v Ljubljani 14 železničarjev? Ko se je te dni ustanovila na Hrvatskem opozicijska stranka »Zveza delovnega ljudstva« je »Slovenec« zadržtel od strahu ker je preveč vajen političnega monopola, opozicija s tajnimi volitvami pa »Slovencu« nikakor ne gre v račun. Duhovnik Aškerc je zapisal v slovenski pesmi: »Mi vstajamo in vas je strah!« Tako je tudi sedaj okoli »Slovenca«.

Za »Slovenca« je vsa opozicija komunistična: mačkovci, JNS, socialisti, demokraci itd. Pred volitvami leta 1938. je »Slovenec« zapisal: »Vsi, ki danes drve za Mačkom, so le komunistična avantgarda.« »Slovenec« se boji kakršnega koli reševanja socialnih vprašanj, ker hoče imeti vedno mir okoli sebe. Največjega slovenskega pisatelja Cankarja danes povzdigujejo v oblake, toda, če bi danes živel, bi gotovo ne bil njihov pristaš in bi bil najbrž moral v zapor, kakor njegov sovrstnik pisatelj Križič v Zagrebu.

Kakšnih sredstev se poslužujejo ljudje okrog »Slovenca«, nam priča letak za laški srez izza lanskih decembrskih volitev: »Trboveljski rudnik hira, premoga zmanjkuje. Kdo bo pomagal? Zmagovita vladna lista JRZ. Glasuj pri volitvah za listo dr. Stojadinovič - Bitenc!« Drug letak: »Kdor si upa voliti komunisti — izročja sebe in družini...« Tretji letak: »Krščansko-socialistični delavci! Ker je sedaj Stanovnik sam kapitalist, zato se je združil z drugimi kapitalisti od JNS, za katere je bil delavec vedno le baraba. Mi naj gremo s takimi svinjami? Nikoli!« itd. Opozicijski kandidat g. Lešnik je v gostilni Suster v Marijagradcu povedal resnico, kako govore njegovi nasprotniki: »Kdor bo volil Stojadinoviča, je za Boga, kdor pa Mačka, je za hudiča.« Taka je krščanska morala »Slovenčevih« ljudi.

Zakaj je dr. Stojadinovič pred volitvami obljubljal posameznim koroškim dobrovoljcem izplačilo več desetisočakov, a je po volitvah takoj vse padlo v vodo? Zakaj so obljubljeni državnim uradnikom in upokojencem povračilo svoj čas odtrganih prejemkov? Kako so v resnici rešili invalidsko vprašanje? Zakaj sta se Stojadinovič in še nekdo v ljubljanskem »Unionu« tako tovariško objemala, a sta se kmalu po volitvah razšla? Takrat je Stojadinovič govoril: »Naša vlada je tako trdna, da je ne poruši noben vihar.« Nekaj mesecev nato pa je moral iti. Naj »Slovenec« pove, s kakimi milijonskimi podporami so se sanirale njihove denarne ustanove in kdo bo plačal za to tribut. Zakaj »Slovenec« venomer jadikuje o šestojanuarskem manifestu, s katerim je bila v Jugoslaviji proglašena avtoritarna vlada brez parlamenta? Ali ni tudi dr. Korošec dolgo časa sedel v tej vladi? Zakaj potem še ni demokratičnih zakonov, o katerih je svoj čas Slovenec toliko pisal? Kje je izenačenje davkov? Kje je vzrok, da slovenska industrija beži na jug? Zakaj gospodari v Delavskih zbor. Jugoras? Kako je s premoženjem dr. Stojadinoviča? Kdo je plačal milijonske vsote za volitve in zakaj, če niso bile v skladu z narodovim hoteljem, kakor danes trdi »Slovenec«?

Na vsa ta vprašanja naj nam odgovori in potem bomo vedeli, ali mu je demokracija res tako pri srcu in ali ima res tako globoko ljubezen do slovenskega naroda.

Zopet avtomobilska katastrofa v Laškem

Dne 3. t. m. okrog 20.30 je vozil velik tovorni avto Josipa Kovača, avtoprevoznika iz Tržiča, iz Sevnice 4 tone jabolk, zloženih v 70 zabojih. Jabolka so bila namenjena v Tržič. Ko je avto privozil v bližino Volavškove hiše pri odcepu vaške poti v Debro, je privozil naproti kmečki lojtrski voz, ki je vozil iz Celja. Po šoferjevi izjavi voz ni imel nikake luči. Cesta je na tem mestu samo 3.50 m široka, poleg tega je na eni strani 2 m visoka živa meja, da se ni mogoče ogniti z vozilom dalje. Ob živi meji pa so zloženi kupi gramoz, ki še bolj utesnjujejo cesto. Baš tu pa ima cesta tudi znaten ovinek. Avto je bil težko naložen, zaradi česar šoferju ni bilo mogoče pravočasno ustaviti avtomobila. Avtomobil je podrl

cestno ograjo in živo mejo, zgrmel 4 m daleč po strmini in se prevrnil, tako da so štrlela kolesa kvišku. V avtomobilu so bili poleg šoferja še trije spremljevalci, ki se jim pa ni zgodilo nič hudega. Nanje se je izlilo približno 60 l nafte, zaradi česar so si morali pri sosedih izposoditi druge obleke. Od približno 70 zabojev jih je ostalo samo 8 popolnoma celih. Sunek je bil tako silovit, da se je volan odtrgal in ostal v šoferjevih rokah. Avto ima razbite šipe, uničene akumulatore, strt odbijač, skrivljene blatnike in poškodovano karoserijo. Nad dve tretjini jabolk je bilo uničenih, delno od nafte, delno vsled silnega padca. Celokupna škoda znaša okoli 15.000 din. Sofer izjavlja, da je ščitil voznika z vozom in konji, ki bi jih bil v nasprotnem primeru pregazil do smrti.

Ta nesreča je zopet glasen memento našemu cestnemu odboru, ki bi moral že končno pri odločilnih činiteljih najti pota in sredstva za rekonstrukcijo državne ceste, ki je bila zgrajena takrat, ko še ni bilo skoraj nobenih motornih vozil, kaj šele širokih tovornih avtomobilov. Gospodje izvršujejo na Dolu pri Hrasniku razne prestavitve, dočim puščajo glavne prometne žile v nemar. Važnejša jim je cesta v hrbovski St. Lenart nego ena glavnih cest Jugoslavije. S strahom se vprašujemo: Ali bo še varno hoditi po naših cestah? V nevarnosti so življenja uslužbencev, pasantov, imetje in posestva obcestnih stanovalcev. Tujci v sosednih državah imajo že zdavnaj zavidanja vredne moderne ceste, a mi smo še vedno dežela kolovozov. Sicer se ne moremo čuditi, ko so pa na drugi strani tako mačehovsko odmerjene državne subvencije našim slovenskim cestam. O tem bomo poročali prihodnjic.

Kako nalagajo živino na laški postaji

Prejeli smo in objavljamo v smislu določb zakona o tisku: V zvezi s člankom v Vašem cenjenem listu št. 42 z dne 13. oktobra 1939 pod naslovom »Kako nalagajo živino na laški postaji« prosimo, da objavite v smislu člena 26. zakona o tisku pod istim naslovom in na istem mestu v prihodnji številki Vašega lista sledeči popravek odnosno pojasnilo: »Navedbe v članku glede utovora in odprave vagona živine s postaje Laško za postajo Fiume v noči od 25. na 26. IX. 1939 so netočne, ker se je z uvedeno raziskavo ugotovilo: Vagon, v katerem je bilo naloženih 14 volov in ne 15 kot navaja članek, je imel podno površino 21.3 m². Utovorjeni voli so bili srednje veliki in napol pitani; za take vole je po železniško-veterinarskih predpisih določena podna površina v vagonu 1.5 m² po komadu iz česar sledi, da vagon ni bil prenatrpan. Da pošiljka volov ni bila odposlana že z vlakom 569 ob 1 uri 55 minut, je pripisati edino le okolnosti, da se je en vol tik pred uvrstitvijo vagona v vlak odvezal ter povzročal nemir in prerivanje po vagonu med ostalo privezavo živino. Zaradi ponovne ureditve je spremljevalec v prisotnosti prometnega uradnika in vlakovodje vagona 569 odprl vagon ter spustil tri vole na klančino, da bi ponovno čvrsto privezal vse živali. Splaseni — verjetno po šumu lokomotive — so vsi trije voli pobegnili s klančine v mesto, kjer sta jih lastnik živine in spremljevalec položila ter pod nadzorstvom pregledanega veterinarja in šefa postaje ponovno utovorila vagon. Zatem je bil vagon odposlan dalje z vlakom 549 ob 3 uri 45 min. dne 26. IX. 1939. Pošiljko je spremljal spremljevalec, ki je po določbah § 48. točke 8. »Železniško-saobračajne uredbe« dolžan, da med prevozom skrbi za živali.« — Direkcija državnih železnic v Ljubljani.

Resnična dejstva iz zgodovine laškega gasilstva

(Dalje.)

V zadnji številki »Nove dobe« je tiskarski škrat spremenil v 8. vrsti imena treh gasilcev sorodnikov. Pravilno se v navedeni vrsti imenujejo gasilci: Ivan, Josip in Vincenc Vale (ne Veble). S tem smo zaključili imena ustanovnih, častnih in izvrševalnih članov. Nekaterih članov v tem seznamu morda kdo ne bo našel. To so večinoma razni obrtniški pomočniki, ki so bivali v Laškem pri raznih mojstrih nekaj mesecev

ali leto dni in nato spet odšli drugam. Njih imen seveda zaradi tega ni v nobeni kroniki, ne v analih, ne na slikah, ne spominjajo se jih stari domačini itd. Sicer je njih število in društveno udejstvovanje minimalno.

V nekaj odstavkih bomo našim čitateljem še obrazložili nekatera zanimiva zgodovinska poglavja najstarejše gasilske čete v Sloveniji. Ustanovnikov, kakor: Mihe Vorine, Jerneja Kačiča, Gustava Uhlicha in Jakoba Laznika, ki jih navaja g. Gerkman v »Večerniku« št. 174 z dne 2. 8. 1939, prav tako nismo našli nikjer in jih smatrajo najstarejši gasilci za docela neznane v zgodovini laškega gasilstva. Odkod je prišel g. Gerkman s temi imeni na dan, ne vemo. Da so pa te trditve »Večernika« docela neosnovane, bomo dokazali z zgodovinskimi dokumenti, ki smo ga po dolgem iskanju le našli na nekem podstrešju: to so prva pravila laške gasilske čete. Glase se: »Pravila prostovoljne požarne brambe v Laškem tergu. (Statuten der freiwilligen Feuerwehr zu Markt Tüffer.) Tüffer 1870. Druck von Ign. v. Kleinmayer & Bamberg in Laibach. Verlag der freiwilligen Feuerwehr.« Pravila imajo 22 paragrafov, pisanih izmenoma najprej v slovenskem jeziku in šele nato v nemškem. § 1. se glasi: »Namen požarne brambe v Laškem tergu je vredjeno, skupno delovanje pri nevarnosti ognja, v varstvo življenja in posestva laških prebivalcev in okoljščine.« V § 3. beremo med drugim: »K delavnim udom spada jo odrasli in možki prebivalci terga in okoljščine ino se verste: a) v plezavce, b) v škropivce, c) v gasilce, d) v varhe.« Pravila se zaključujejo na strani 18. takole: »Na Laškem tergu, 14. septembra 1870. Za odbor: Amon m. p. Janez Ranner m. p. Franz Tieber m. p. Zupništvo na Laškem, 18. septembra 1870. Karl Valentinič, župan, Georg Rosman, obč. svet., Konrad Amon, obč. svet.« Na strani 20. je oblastno odobrenje: »Stev. 11.664. Pravila, ki so zložene po § 9. društvenega zakona od 15. listopada 1867., se poterdijo. V Gracu, 24. septembra 1870. Neupauer m. p. Statthalter.« Tem pravilom je priložen »Službeni red prostovoljne požarne brambe v Laškem tergu. (Dienst-Ordnung der freiwilligen Feuerwehr im Markt Tüffer Tüffer 1870.« Tisk isti. Ta službeni red je razdeljen v 7 poglavij in 37 paragrafov. Zaključuje se: »Na Laškem tergu, 4. oktobra 1870. Za prostovoljno požarno brambo: France Tieber, m. p., glavni požarne brambe, Dragotin Haince m. p., glavni varjevalni namestnik, Aleks Ivan m. p., voditelj plezavcev.« Na strani 26. pa je odobrenje občine: »Stev. 507. Poterdilo je predstojeci službeni red občinsko svetovavstvo 12. oktobra 1870. Zupnija na Laškem, dne 14. oktobra 1870. Dragotin Valentinič m. p., župan, Konrad Amon m. p., obč. svet.« Nobena pripravljalna seja ni bila sklicana na Uhlichovo pobudo, temveč je dal iniciativo za ustanovitev požarne brambe le Tieber.

»Večernikov« poročilo pravi: »Ob ustanovitvi je štelu društvo že 14 članov. Načelnik je bil Karl Weber.« Ne prvo, ne drugo ni res. Prvi načelnik je bil Franz Tieber. V številu 14 je zapečljala sedanje gasilce slika, ki jo imajo na steni. Poznejši načelnik pa ni bil Karl Weber, ampak Adolf Weber. Dalje pravi »Večernik«: »Kot načelniki so sledili od 1869 do 1920. Tieber, Weber Bast, Benedek in Košir.« Tudi to ni res. Sledili so si takole: Tieber, Povše, Adolf Weber, Bast, Benedek in Košir, kar je črno na belem v Valentiničevi muzejski kroniki. Prav tako niso imeli okrajni zastopi nobenih stikov z ustanovitvijo požarne brambe v Laškem, še manj pa Gustav Uhlisch, ker je bil duša vsega le Franc Tieber. »Večernik« trdi: »Prva brizgalna je bila nabavljena že leta 1869. po predsedniku pripravljalnega odbora Uhlischu.« V resnici pa je imela laška občina za primer požara staro brizgalno s katero je n. pr. leta 1840. učitelj Anton Fliess rešil gorečo graščino. V zadnjem hipu jo je pripeljal do mostu, napeljal cevi v strugo Savinje in napeljal curke na stavbo. To brizgalno je takratna občina avtomatično odstopila Tiberju kot ustanovnemu načelniku požarne brambe. Kasneje so jo oddali v Rimske toplice, kjer je še danes. Mnogo je o tem še ohranjenega v starih nemških laških kronikah.

V »Slovincu« z dne 18. julija 1939

smo čitali, da je tajnik Verstovšek prebral ob slavnostnem večeru vso zgodovino laških gasilcev. Zakaj ni »Večernik« objavil te zgodovine?

(Dalje prih.)

1 **Trgovska idila.** Trgovec g. Franc Casl v Laškem izjavlja, da je g. Hrastelj res agilen trgovec, ki poleg trgovskih poslov še opravlja druge funkcije. Tako hodi naravnost iz trgovine tudi na občino, ker je občinski odbornik. Večkrat hodi na dom g. Hrastelja podžupan g. Deželak, g. Janez Kolšek, gospod kaplan, kjer imajo razne sestanke in tudi malo politizirajo. Včasih pa se posvetujejo na stanovanju g. podžupana Deželaka. G. Casl pravi, da je trgovina g. Hrastelja vedno polna, da ljudje s polnimi koši odhajajo in prihajajo, da se komaj drug drugemu izogibajo. Kmetje vozijo v trgovino velike vozove jabolk in orehov. Orehe kupuje g. Hrastelj po 6—8 din kg. Neka kmečka žena je tožila g. Caslu, da bi rada 1 vrečo soli, ki je pa tvrda Hrastelj-Marinič ni imela v zalogi, dočim jo je imel g. Casl vedno velike množine (20—30 vreč!). G. Hrastelj se je hvalil pri mesarju g. Perdihu, da je g. Caslu zelo hvaležen, ker mu dela v »Novi dobi« tako donosno reklamo. Rekel je, da izkupi vsak dan za 300—500 din več nego prej, ko ni »Nova doba« še nič pisala o njem. G. Casl pravi, da vozijo sedaj h g. Hrastelju in od njega vsak dan polni avtomobili, on pa je imel samo s tvrdo Elsbacher v Laškem letno do 100.000 din prometa. Če je Caslovo posestvo vredno pol milijona, potem je Hrasteljevo gotovo 1 milijon. Vrvi za perilo je prodal g. Casl po 20 din, a sedanja trgovina jih prodaja po 25 do 30 din. Če trgovina g. Hrastelja res tako sijajno uspeva, se ima g. Hrastelj zahvaliti g. Caslu, ki mu je nudil na razpolago vse svoje blago in svoj kapital. G. Casl je sam videl, kako kmetje sedaj vnovčujejo svoje pridelke. Neki kmet je pripeljal voz orehov v trgovino g. Hrastelja. Ker pa se mu je nudila slaba kupčija, so njegovi orehi romali k tvrdu Elsbacher. Tam, kjer ima danes trgovino g. Hrastelj, je bila nekaj že cela vrsta trgovcev, ki so drug za drugim likvidirali. G. Casl pa je začel docela tiho, brez kake reklame, a vendar je imel v kratkem času vse kmečko prebivalstvo navezano nase. Leta 1925. so mu odpovedali prostore in si je za 200.000 din zgradil lastno trgovsko poslopje. Nasledniki v starih prostorih so bili gg. Vale, Kostanjšek, Klepej in še domači sin, a so vsi likvidirali. Zato je rajni tovarnar Witthalm, ki je g. Caslu prodal posestvo, sam izjavil: »Tu je zlata jama, nihče je ni mogel najti, Casl pa jo je našel.« V zadnjem času prejema g. Casl od vseh strani razna žaljiva pisma. Nasprotniki govore, da bo v Laškem ustanovljen še velekonzum, v katerem bo naš podžupan poslovodja, g. Marinič pa podravatelj. G. Hrastelj tudi ne upošteva uredbe o odpiranju in zapiranju trgovskih prostorov, kar je g. Caslu že dalje časa znano. Nekateri nasprotniki svarijo g. Casla, naj se ne spušča v tožbe, ker je g. Hrastelj imeniten govornik. G. Casl tudi izjavlja, da računski oddaje njegove trgovine niso docela v redu in da bodo še odkrite zanimivosti, ki bodo nove trgovce zadele v živo, čim se vrne njegov prejšnji poslovodja od vojakov.

1 **Poplava v Laškem.** V nedeljo 5. t. m. smo zopet imeli v našem mestu precejšnjo poplavo. Savinja je zalila v popoldanskih urah skoraj ves park. Na levem bregu Savinje je bila poplavljen skoraj vsa pot proti Jagočam in je deroča voda zopet odnesla gramoz. Ob tej priliki moramo vnovič poudariti nujnost regulacije Savinje v območju našega mesta. Naši krajevni činitelji bi morali zastaviti vse sile, da pride naše mesto do potrebnih kreditov za to izvedbo. Ali mora biti Laško res na zadnjem mestu?

1 **Požar v tovarni »Zavora« v Rečici pri Laškem.** V četrtek 2. t. m. okrog pol 4. zjutraj je nenadoma vzplamtelo skladišče tovarne »Zavora«. V njem so bili razni stroji, koks, deske, žagovina, staro železje itd. Skladišče je bilo lesono in last celjskega odvetnika dr. Ogrizka. Na kraj požara so prihiteli rečički gasilci, ki se jim je posrečilo obvarovati tovarno in bližnje hiše. Skladišče pa je pogorelo do tal. Vzrok požara ni znan. Skode je okrog 15.000 din,

zavarovalnina pa znaša samo 3.000 din. Otroci in pastirji iz sosesčine so že prejšnji dan opazili dim, ki je prihajal iz skladišča, vendar pa ni nihče posvečal temu pozornosti. Najbrž je kak predmet že dalje časa tlel in končno zanetil vso stavbo.

1 **Zopet nov grob.** V soboto 4. t. m. ponoči je v celjski bolnici nenadno preminul 32-letni posestnik g. Adam Videc z Male breze pri St. Rupertu nad Laškim. Truplo se z avtofurgonom prepekljali v nedeljo dopoldne na dom, od koder je bil v ponedeljek pogrebni spreved na domače pokopališče. Pokojni je bil komaj pol leta poročen. Bodi mu ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

1 **Kino Laško** bo predvajal v soboto 11. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 12. t. m. ob 16.30 in 20.30 francoski vefilm »Trdnjava molka«. V glavni vlogi največja francoska igralka Annabella. — **Tednik.**

Dol pri Hrastniku

o **Na praznik mrtvih.** Kakor vsako leto, se je dolsko pokopališče tudi letos spremenilo v krasen vrt, ves posut z raznobarnim cvetjem. Ze v popoldanskih urah so se pričele zbirati množice ljudstva od blizu in daleč, da počastijo spomin svojih rajnih. Vse leto ni na Dolu toliko ljudi, ko ob tem prazniku. Vse se kosa, da čim dostojneje okraši grobove dragih svojcev. Cerkveni obredi na pokopališču so se pričeli ob 15.30. Po končanih molitvah so združeni dolski in hrastniški pevci pred križem dovršeno in z občutkom zapeli prelepo »Poljana toži...« Odtod so odšli k skupnemu grobu šestih, pred leti ponesrečenih rudarjev. Tam so zapeli pretresujočo »Clovek, glej...« Prav posebno pa je treba omeniti dejstvo, da so se spomnili pevci letos treh grobov, ki samujejo v spodnjem kotu pokopališča. To so grobovi treh srbskih vojakov, ki jih je vojna vihra zanesla v naše kraje, kjer jih dohitela smrt. Svoj poslednji počitek so našli na prijaznem dolskem pokopališču, daleč proč od svojih dragih. Šolska mladina z Dola okraši vsako leto za praznik mrtvih te grobove z zelenjem in cvetjem, letos pa so jim zapeli tudi pevci »Oj, Doberdob«. Ta gesta naših pevcev je žela splošno odobravanje in marsikatero oko se je zasolilo, saj je tudi med nami še mnogo takih, ki so prelivali kri na Doberdobu. Prav posebno lepo sliko pa je nudila božja njiva zvečer, ko je na grobovih brlelo stotine svečk, tako da je nebo nad pokopališčem žarelo v rožnati barvi.

Radeče

Še enkrat radeškim obrtnikom in trgovcem!

Radeče, 10. novembra.

Nedavno smo poročali, da mnogo obrtnikov in trgovcev iz radeškega šolskega okolišja ne pošilja svojih vajencev v tukajšnjo strokovno nadaljevalno šolo. Vodstvo šole je poslalo vsem prizadejim (bilo jih je 13!) opomine in jih posvarilo, sklicujoč se na § 298. odstavka 1. zakona o obrtnih in na čl. 34 uredbe o strok. nadaljevalnih šolah. Odziv je bil malenkosten. Večina obrtnikov in trgovcev kakor v zasmeh ne pošilja svojih vajencev v šolo, češ da jim je tukajšnje tajništvo združenja obrtnikov tolmačilo obrtni zakon in uredbo o strokovnih nadaljevalnih šolah in tem smislu, da vajencem, ki so dovršili višjo ljudsko šolo, t. j. 7. ali 8. oddelek, ni treba posečati strokovne nadaljevalne šole. Sklicujejo se tudi na neki dopis banske uprave z dne 1. februarja, ki ga napačno tolmačijo. Ponovno poudarjamo, da je tako tolmačenje popolnoma krivo in protivno obrtnemu zakonu in uredbi o strokovnih nadaljevalnih šolah. Čl. 34. te uredbe pravi: »Obisk strokovnih nadaljevalnih šol je obvezen za vse vajence in pomočnike, ki so mlajši od 18 let. Imetniki obrtov so dolžni, da dajo temu svojemu osebju med delovnim časom prost čas, potreben za obisk teh šol« (§ 298., odst. 1. zakona o obrtnih). Po tolmačenju tega člena morajo torej v šolo vsi vajenci od nosno pomočniki, četudi so dovršili višjo ljudsko ali meščansko šolo z malo maturo. Ti vajenci vstopijo v najvišji razred tukajšnje strokovne nadaljevalne šole, kar je povsem umevno, saj se niso nikjer učili strokovnih predmetov: obrtnega računstva in knjigovodstva, blagovnanstva, strokovnega risanja, trgov-

skega spisja, kalkulacije itd. Vse to znanje jim bo v življenju nujno potrebno.

Neumljivo je stališče tukajšnjega tajništva združenja obrtnikov, ki naj dviga izobrazbo obrtniškega naraščaja in po svojih močeh skrbi za splošni napredek. Pričakujemo, da bo upravna oblast oziroma Zbornica za TOI odredila na priitožbo vodstva šole vse potrebno, da bo dobil naš obrtni naraščaj svojo neizogibno potrebno strokovno izobrazbo, ki mu je zajamčena z zakonom o obrtnih in z uredbo o strokovnih nadaljevalnih šolah.

r **Prošnja poštni direkciji v Ljubljani.** S 1. septembrom preteklega leta so jeli dostavljati pošto v Radeče z Zidanega mosta po prevozniku dvakrat dnevno. Prvo pošto dobimo po 8., drugo pa po 15.30. Tukajšnja pristojna oblast je poslala prošnjo poštni direkciji, da bi se pošiljke dostavljale dvakrat dnevno po mestu, kar se tudi izvaja. Poštni urad v Radečah ima samo eno uradniško moč in enega dostavljaja, ki nikakor ne more spriči svoje prezaposlenosti dostavljati pošte tudi v Zabrus, t. j. kraj ob desnem bregu Save, ki spada pod mesto. Semkaj se pošta ne dostavlja nikoli. Enako so prizadeti tudi kraji, ki spadajo pod radeško občino: Cimerne, Jagnjenica, Rudna vas in Podkraj. Prebivalci teh krajev morajo sami po pošto. Vsi prizadeti prosimo poštno direkcijo v Ljubljani, da bi nam poslala še enega dostavljaja.

r **Spremembe pri olajšavi pouka v višjih ljudskih šolah.** Zaradi velikega dela, ki ga imajo kmetovalci, je banska uprava pred nekaj časa izdala odlok, po katerem imajo otroci kmečkih staršev, ki obiskujejo ljudsko šolo sedmo ali osmo šolsko leto, olajšavo pri pouku, t. j., da redno posečajo šolo samo od 1. novembra do 31. marca, torej samo pet mesecev. Po najnovejšem odloku banske uprave pa bodo morali ti otroci hoditi vse leto v šolo in sicer samo ob torkih in petkih, kar je s pedagoškega stališča vsekakor umestnejše. Po zakonu o narodnih šolah morajo hoditi otroci v ljudsko šolo, dokler ne dovršijo osmih šolskih let ali deklice najdalje do dovršenega 15. in dečki do dovršenega 16. leta. Upoštevač domače razmere in mnenje šolskega upraviteljstva lahko banska uprava na prošnjo staršev dovoli otrokom z utemeljenimi razlogi predčasen odpust iz šole. Te prošnje pa morajo biti vložene pri šolskem upraviteljstvu v smislu najnovejše okrožnice najkasneje do konca vsakega šolskega leta.

r **Rok za plačilo vseh davkov.** Plačilo vseh davkov za 4. četrtletje zapade od 1. do 15. novembra. Kdor v tem roku ne bo plačal vseh zaostalih davkov, bo moral plačati tudi 6-odstotne zamudne obresti.

r **Pošta se ne bo dobivala več na občini.** Prebivalstvu Podkrajja, Jagnjenice, Cimerne, Rudne vasi in Hotemeča sporočamo, da ne bo več dobivalo pošte pri občini v Radečah, marveč jo bo prejemale odslej pri pošti v Radečah.

r **Davkoplačevalci, vložite prijave pravočasno!** Rok za vložitev davčne napovedi za zgradarino je od 1. do 30. novembra. Vsi davkoplačevalci, ki plačujejo zgradarino, vložite zadevne prijave pravočasno!

r **V Sevnici je dovoljenih pet novih živinskih sejmov.** Pretekli mesec je banska uprava v Ljubljani dovolila v Sevnici pet novih živinskih sejmov in to za govejo živino, konje in svinje. Ti sejmi bodo vsako leto 1. januarja, 2. maja, 15. julija, 2. septembra in 30. novembra.

r **Slinavka in parkljevka se je zopet pojavila.** V Koncu v občini Laškem so uradno ugotovili slinavko in parkljevko. Zato so ta kraj proglasili za okuženo področje. Ostali kraji občine Laškega so proglašeni za ogrožene. V Koncu je prepovedano obiskovati hleve in hiše vsem trgovcem z živino, mesarjem, prekajevalcem in tujim osebam. V občini Laškem so začasno ukinjeni vsi sejmi. Ker je istočasno izbruhnila slinavka in parkljevka tudi v občini Sv. Krištofu, veljajo iste odredbe tudi za občino Sv. Krištof. Pred tednom pa so ugotovili slinavko in parkljevko v Gozdeu v občini St. Lenartu nad Laškem. Zato je tudi ta kraj proglašen za okuženega, ostali kraji občine St. Lenart pa za ogrožene. Vsi sejmi v občini St. Lenart so do nadaljnega ukinjeni.

r **Dražba zemljišča.** Dne 27. decembra ob 10. bo na sodišču v Radečah javna

dražba njive v Hotemežu s površino 1471 m². Cenilna vrednost je 2.942 din, najmanjši ponudek 1.961 din. Vsak ponudnik mora pred pričetkom dražbe položiti kot varščino 294,25 din.

r Zatiiranje šmarnice. Banska uprava v Ljubljani bo v okviru svoje proračunske možnosti podpirala zatiiranje samorodnice. V ta namen bo dovoljevala za vsaka dva, v vinorodnih legah jeseni in pozimi izkrčena trsa samorodnic po en cepljen trs plemenitih sort iz banovinskih trsnic in to izključno pod temi pogoji: 1) da je vinograd samorodnic starejši od šestih let; 2) da je samorodnica že izkrčena; 3) da prosilec naroči pri banovinski trsnici toliko cepljenk, kolikor je izkrčil samorodnic. Za naročene cepljenke plača polovično ceno. Da bi prosilec dobil le polovico cepljenk, ne da bi plačal ostalo polovico, je izključeno. Podpora se bo dovoljevala le do največ 600 izkrčenih trsov samorodnic. Natančnejša navodila se dobe pri upravi tukajšnje mestne občine.

r Vojaška komisija kupuje konje. Vojaška komisija 4. armijske oblasti v Zagrebu razglašuje, da kupi večje število konj, sposobnih za vojaške potrebe. Konje bodo kupovali vsako sredo na sejmšču v Zagrebu in morajo imeti predpisane mere. Tudi voli, težki nad 1200 kg, se bodo lahko prodali. Navodila se dobe na občini.

r V Volovljem pri Trebeljevem je prenehala slinavka. Slinavka in parkljevka v Volovljem v občini Trebeljevem je prenehala. V litijskem srezu je sedaj torej prenehala slinavka. Zato se razveljavljajo vse varnostne odredbe. Prepovedan pa je še nadalje vsak promet s parkljarji iz drugih banovin.

Sevnica

se Svečano odkritje spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju bo v Sevnici na praznik zedinjenja dne 1. decembra. Kljub vsem oviram in težavam bomo vendarle pričakali dan, ko se bodo uresničile naše želje, da vidimo trajen spomin na velikega in nepozabnega vladarja, ki je docela osvojil naša srca in ki ga ne bomo nikoli pozabili, saj je nam in bo tudi našim potomcem vedno simbol državne skupnosti in zedinjenja Jugoslovenov v veliki, močni in svobodni domovini. Letošnji 1. december bo za našo dolino še prav poseben praznik. Da bo slavnost v resnici vredna velikega pokojnika, skrbimo vsi, da se bomo udeležili svečanega odkritja spomenika v čim večjem številu. Pozivamo vse organizacije, ne glede na politično in svetovno naziranje, da se ta dan vsi kot bratje in sestre snidem pred kraljevim spomenikom in ponovimo zaobljubo, da bomo čuvali Jugoslavijo.

Krško

Vinska letina in naš kmet

Krško, 10. novembra.

Naši vinogradniki preživljajo težke čase. Dasi je bila letošnja vinska letina po nekaterih predelih odlična, po drugih zadovoljiva po kakovosti in tudi množini vina, vendarle ne spravlja našega kmeta iz težav, v katerih živi že mnogo let.

Lani je bila vinska letina po kakovosti odlična, zato je bila cena še nekako ugodna za kmeta. Od 4.50 do 5 din je bil cviček naprodaj, kar je zneslo pri srednjem kmetovalcu, ki je pridelal po 30 do 40 hl vina, že lepo vsoto, s katero je delno poravnal svoje obveznosti ter za silo oskrbel sebe in svojo družino. Cesar ni mogel plačati, je odgodil na poznejši čas, zagovarjajoč svoj dolg napram sebi, da bo morda prihodnja letina bogatejša in da mu bo dana možnost s skromnim in delovnim življenjem izravnavati svoje gospodarstvo.

Cetudi je letošnja vinska letina skoraj odlična in vsekakor boljša in bogatejša od lanske, našega kmeta nikakor ne zadovoljuje. Cetudi so nekateri vinogradniki pridelali trikrat več nego lani, pa bo njihova borba za obstoj bržkone še večja.

Edini dohodek, ki ga ima kmet od svojih pridelkov so bila letos jabolka, ki jih je prodal v izredno veliki množini, delno po ugodnih cenah. Drugih pridelkov ni bilo mnogo. Malo je krompirja, še manj pa fižola. Dobro so obrodile letos slive. Kmetje jih namakajo v ogromnih množinah. Žganja, zlasti sli-

voške bo toliko, da je stari ljudje skoraj ne pomnijo. V zidanicah so polovnjaki polni vinskega in jabolčnega mošta. Vinski mošt se sedaj čisti in bo, kakor znano, na Martinovo, t. j. prihodnjo nedeljo postal vino — dolenski cviček.

Kakšen bo letošnji cviček in koliko ga bo, zanima gostilničarje in ljubitelje tega vina. Prav na kratko: cvička je zelo mnogo in je po okusu še boljši od lanskega. Letos prav gotovo ne bo tako kisel, ker smo imeli lepo solnčno jesen. Samo da ne bi nekateri vinski trgovci in gostilničarji »rezali« tega dobrega vina s kakimi drugimi vini in ga prodajali pod imenom »cviček iz Gadove peči«! V tem primeru je razumljivo, da vsakdo zabavlja čez dolenski cviček, kako je kisel, pri tem pa se morda ne zaveda, da pije bogzna kakšen konglomerat tujih vin. To naj bo našim ljubiteljem cvička v opozorilo.

S kakovostjo in množino vina je naš vinogradnik zadovoljen, ni pa zadovoljen s ceno. V naše kraje prihajajo vinski prekupci in ponujajo za liter najboljšega vina po 4 do 4.50 din, dočim ponujajo za malo slabšo kvaliteto še izpod 4 din ali celo 3.50 din. Zato je naš vinogradnik upravičeno nevoljen, ker se njegovo delo premalo ceni in spoštuje. Za obleko, ki jo potrebuje ob nedeljah in praznikih, mora dati do 200 litrov najboljšega vina ali pa 3 do 4 litre vina za kilogram sladkorja! Nekateri vinogradniki niso niti preveč veseli svojega obilnega pridelka. Malo čudno se sliši to nezadovoljstvo, pa je vendar resnično. Neki vinogradnik, ki je pripovedoval o tegobah svojega gospodarstva, je dejal: »Letos sem pridelal trikrat več cvička, imel sem tudi trikrat več posla in stroškov, za vino pa bom dobil morda komaj toliko, kakor sem dobil včasih, ko je bila slaba letina.«

V kolikor bodo res padle cene letošnjemu cvičku, kar je seveda težko pričakovati, bo glavni vzrok v dobri letini. Vinogradnik zahteva za cviček 4 do 4.50 din, za boljšo kakovost pa 5 din in morda še nekaj več.

kr Sprememba. Gosposki pevec, ki zna tako milo peti in brenkati na strune, je nedavno zopet pel v prijaznem Boštanju ob Savi. Čeprav si je to pot pripravil za svoj nastop povsem nove strune, je brenkal in pel tako slabo, da njegovi poslušalci niso bili prav nič zadovoljni. Vsakdo, ki je spremljal in zasledoval njegovo potovanje v krškem srezu, zlasti v Kostanjevici, Leskovcu pri Krškem in Boštanju, je opazil velike spremembe. Vnaprej povemo temu pevcu in vsem njegovim prijateljem, da tako srečnih časov, kakor so jih imeli ob priliki decembrskih volitev, ne bodo imeli nikoli več!

kr Lepo življenje. V Krškem živi občinski uslužbenec, ki se dela zelo socialnega. Še pred kratkim je imel kar pet javnih služb. Obenem ima brezplačno na razpolago lepo stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem, vinograd in velik sadni vrt, deležen pa je še več prav lepih postranskih dohodkov. A to še ni vse. Zelo težko mu je bilo, ko je pred nekaj meseci izgubil eno izmed petih služb. Po nekkih svojih zvestih zapornikih je moledoval za odvzeto službo in nabrali so v Krškem pri naprednih

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVljena LETA 1881
Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje

HMEljARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!
Račun Poštne hranilnice št. 10.994 Brzjavlj.: »Posojilnica« Telefon št. 2
BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah do 9. do 11.

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije strelovodne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

hišah za njega podpise, da bi mu še ohranili odvzeto službo. Ze pred leti se je zgodilo, da je moledoval za službo v Krškem po svojih zaupnikih pri krških naprednjakih. Nekoč se je celo tako daleč spozabil, da je prosil za definitivno službo v Krškem — »izdajalca« slovenskega naroda. Ta je na žalost temu odličnemu članu JRZ res zagotovil pogodbeno službeno mesto. S časom pa so pričeli tudi Krčani in mnogi okoličani uvidevati, da tako socialen gospod ne zasluži nobene pozornosti, ker se je slabo izkazal v svojih službah, posebno pa še kot »diktator z gorjačo« za časa decembrskih volitev. Naj bo ta občinski uslužbenec prepričan, da bomo iznesli vse konkretne primere, ki se tičejo njegovih služb in njegovega političnega delovanja, takrat, ko nam bodo prilike dopuščale. Tudi na sodelovanje njegovih malih zaupnikov ne bomo pozabili.

Podčetrtek

č Delovanje gospodovo. V zvezi z zaključnim delom govora, ki ga je imel gospod predzadnjo nedeljo, se kot izzvani zopet oglašamo. Gospod je že večkrat v svojih govorih imenoval razne neljube časopise, predvsem pa priljubljeni tednik »Novo dobo«. Zaenkrat se še ne maramo ravnati po pravilu »Zob za zob«, pač pa hočemo iznesti nekaj stvari gospodu v premislek. Gospod se čudi, da je v cerkvi slabo petje, da ni pevškega naraščaja in da je med prebivalstvom malo zanimanja za cerkveno petje. Res je, da je bilo v dobi dveh gospodovih prednikov, t. j. skozi desetletja, naše cerkveno petje na višku in daleč naokrog priznano in da je bilo dobrih pevcev vedno dovolj na razpolago. Odkar imamo sedanjega gospoda, pa je začelo vse to pešati. Mnogo izvrstnih starih pevcev in pevk je izostalo, novi pa ne marajo vstopiti. Kar se pa tiče gospodovih govorov in pritožb, da mnogo ljudi ne prihaja poslušat njegovih besed, marveč se pojavljajo šele po njegovih govorih moramo pojasniti, da tega ni kriva »Nova doba«, marveč gospod sam in način njegovih govorov. Gospod naj si tudi v tem pogledu vzame svojega prednika za vzgled, pa bo kmalu bolje.

Več praznih sob,

primernih za pisarne, se odda v Celju, Gosposka ulica 7.

Mebliirano sobo

oddam blizu kolodvora solidni osebi. Naslov v upravi lista.

KLINAR MILOŠ
KLJUČAVNIČARSTVO
Celje, Gregorčičeva 4
CENE ZMERNE
DELO SOLIDNO

Izdolovalnica
štedilnikov
iz nerjavečega
jekla
Prevezem
stavbna
ključavničarska dela

Dijakinja

išče hrano in stanovanje pri boljši družini.
Ponudbe na upravo lista pod: »Drugošolka«

Savinjčani, pozor!

Zaradi oddaljenosti ugodno prodam
4 parcele gozda

v izmeri 7¹/₂ ha, na katerih se dobi okrog 400 sežnjev bukovih drv. 150 m³ mehkega lesa, delno zasajeno s smrekovimi sadikami, ki bodo kmalu uporabne kot hmeljevke. Zelo rentabilno naloženo denar. Parcele so v Libojah in je spravilo združeno z malimi stroški. Najnižja cena 60.000 din. — Nadalje prodam okrog 10.000 kg nestiskane, lepo sušenega **sladkega sena**. Poizve se pri Fr. Klemenu, trgovcu, Huda jama - Laško.

Radio aparati

rabljeni poceni naprodaj. Celje, Ulica dr. Gregorja Žerjave 3.

Več vagonov dobrega rdečega in belega **mošta** ima naprodaj Franc Gregorevčič, Mali vrh — Globoko, Brežice.

Vajenca

za elektroinstalatersko stroko sprejemem. Prednost imajo slonvi drž. nameščencev (železnicarjev). Pismene ponudbe s priloženimi šolskimi spričevali poslati na upravo lista pod »Celje«.

Sodarske pomočnike

sprejme ob dobri plači in vsej oskrbi Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. Nestop takoj.

Nogavice

vseh vrst, oblačila damska, moška, otroška tudi po meri dobite najcenejše v trgovini - pletilnici »Mara« Pongračič, Celje, Slomškov trg 1.

ELEKTRIČNE ŽARNICE

dobite pri tv.

K. Loibner - Celje - Kr. Petra c. 17
TELEFON 120

Ia BANAŠKO MOKO
po stari ceni nudi

JUGOPROMET — Celje, Krekova c. 11

➡ **Oglašuite!** ⬅

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donajša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

TELEFON ŠT. 22
POŠT. ČEK. RAČ. 10-591

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ